

LUNDS UNIVERSITET
Ekonomihögskolan

Företagsekonomiska institutionen

FEKH69

Examensarbete i redovisning på kandidatnivå

VT 2021

Nedskrivning av goodwill under Covid-19 pandemin

En undersökning av Stockholmsbörsens Large Cap bolag

Författare:

Karl Ahlcrona Kjellman

André Eriksson

Viktor Hansson

Andreas Nilsson

Handledare:

Kristina Artsberg

Förord

Det har varit ett omtumlande år på grund av Covid-19 pandemin och samhällets restriktioner. Inte minst har det inneburit utmaningar vid skrivandet av den här uppsatsen när det inte fanns möjlighet att träffas och skriva tillsammans. Därför är vi otroligt tacksamma för de värdefulla synpunkter vår handledare Kristina Artsberg har gett oss. Den inspiration och insiktsfulla kritik hon har bidragit med har hjälpt oss att driva arbetet framåt. Vi vill också tacka varandra för ett mycket gott samarbete.

Det har varit en krävande men berikande resa. Efter hårt arbete är vi äntligen klar. Vi hoppas att den här uppsatsen kommer inspirera andra studenter att vilja undersöka goodwillposten.

Lund, 31 maj 2021.

Karl Ahlcrona Kjellman

André Eriksson

Viktor Hansson

Andreas Nilsson

Sammanfattning

Examensarbetets titel: Nedskrivning av goodwill under Covid-19 pandemin – En undersökning av Stockholmsbörsens Large Cap bolag

Seminariedatum: 2 juni 2021

Ämne/kurs: FEKH69, Företagsekonomi: Examensarbete i redovisning på kandidatnivå, 15 Höskolepoäng

Författare: Karl Ahlcrona Kjellman, André Eriksson, Viktor Hansson och Andreas Nilsson

Handledare: Kristina Artsberg

Fem nyckelord: Goodwill, IAS 36, Diskonteringsränta, Nedskrivning, IAS 38

Forskningsfråga: Har storleken på goodwillnedskrivning förändrats mellan åren 2019 och 2020? Finns det några skillnader i företags antaganden, i egenskap av diskonteringsräntor och kassagenererande enheter, som kan förklara den eventuella förändringen av nedskrivning mellan åren 2019 och 2020?

Syfte: Undersöka om det går att utläsa någon variation i företags goodwillnedskrivning år 2019 och 2020 då åren har präglats av både en låg- och högkonjunktur.

Metod: Studien har genomförts med en utvärderingsmetodik och kvantitativ metod. Datasamlingen består utav företags årsredovisningar där utvalda poster har använts för analyskapitlet.

Teoretiska perspektiv: Referensramen består av tidigare forskning inom området goodwill, nedskrivning och tillämpningen av IFRS 3 och IAS 36. Avslutningsvis presenteras teorin isomorfism inom redovisning.

Resultat: Studien visar ökning i både storleken och antalet nedskrivningar hos de utvalda företagen mellan 2019 och 2020. Dessutom har goodwillposten minskat i värde. Vidare går det att utläsa att goodwill i förhållande till eget kapital har minskat mellan åren.

Slutsats: Inga betydelsefulla förändringar har skett i företagens hantering av goodwillnedskrivningar. Inget tyder heller på att lågkonjunkturen har haft någon effekt på företagens antagningar vid goodwillnedskrivningar. Vissa företag har en goodwill som är större än det egna kapitalet. Det kan innebära påfrestningar inför framtida nedskrivningar eftersom det riskerar att eliminera stora delar av det egna kapitalet.

Abstract

Title: Impairment of goodwill during the Covid-19 pandemic – A study of Stockholm stock exchange Large Cap companies

Seminar date: 2nd of June 2021

Course: FEKH69, Business Administration: Bachelor's degree Project in Financial and Management Accounting Undergraduate Level, 15 University Credit Points

Authors: Karl Ahlcrona Kjellman, André Eriksson, Viktor Hansson och Andreas Nilsson

Advisor: Kristina Artsberg

Key words: Goodwill, IAS 36, Discount rate, Impairment, IAS 38

Research question: Has the size of goodwill impairment changed between the years 2019 and 2020? Does there exist any differences in companies' assumptions, in the capacity of discount rate and cash generating units, which could explain the eventual change of impairment between the years 2019 and 2020?

Purpose: Examine whether there is a difference in companies' impairment of goodwill in the years 2019 and 2020 as the years have been characterized by both a recession and an economic boom.

Methodology: This study has implemented an evaluative approach with the aid of quantitative method. The data was collected from annual reports where selected entries have been used in the analysis chapter.

Theoretical perspectives: The frame of reference consists of previous published research of goodwill, impairment, and the implementation of IFRS 3 and IAS 36. In conclusion, the chapter presents research of isomorphism theory within accounting.

Result: This study found increases in both size and amount of goodwill impairment between the years 2019 and 2020. In addition, the goodwill entry has decreased in value. The study also shows that the goodwill to equity ratio have decreased between the years.

Conclusions: No significant change have been made in companies management of goodwill impairment. Nothing suggests that the recession had any effect on assumptions regarding goodwill impairment. Certain companies had a goodwill entry greater than their equity. This can lead to tensions of future impairments since it risks annihilating companies' equity.

Innehållsförteckning

1. INLEDNING	1
1.1 BAKGRUND	1
1.2 PROBLEMDISKUSSION	2
1.3 SYFTE	3
1.4 FRÅGESTÄLLNING	3
2. METOD	4
2.1 FORSKNINGSAKSATS	4
2.2 URVALSPROCESS	5
2.3 METODVAL	6
2.4 DATAINSAMLING	6
2.4.1 Frågeställning 1	7
2.4.2 Frågeställning 2	7
2.5 OPERATIONALISERING	9
2.6 VALIDITET OCH RELIABILITET	12
3. TEORETISK REFERENS RAM	13
3.1 DEFINITION AV GOODWILL	13
3.2 AKTUELL OCH HISTORISK GOODWILLREDOVISNING	14
3.3 TIDIGARE STUDIER	15
3.3.1 Tillämpning av IFRS 3 och IAS 36	15
3.3.2 Sänkta diskonteringsräntor under finanskrisen	15
3.3.3 Fördröjning i nedskrivning av goodwill	16
3.3.4 Kassagenererande enheter	17
3.4 INSTITUTIONELL TEORI	17
3.4.1 Kollektivt tänkande i företags årsredovisning	18
3.4.2 Utelämnande av information som strategi	18
3.5 SAMMANFATTNING AV TEORETISK REFERENS RAM	19
4. INSTITUTIONALIA	21
4.1 GOODWILL	21
4.2 STANDARDER	21
4.2.1 IFRS 3 Rörelseförvärv	21
4.2.2 IAS 36 Nedskrivningar	22
4.2.3 IAS 38 Immateriella tillgångar	24
4.3 ÅTERVINNINGSVÄRDE	24
4.4 FÖRETAGSLEDNINGENS PROGNOSE OM FRAMTIDA KASSAFLÖDEN	25
5. EMPIRI OCH ANALYS	26
5.1 FÖRHÅLLET MELLAN GOODWILL OCH TOTALT EGET KAPITAL	27
5.2 HUR HAR STORLEKEN PÅ GOODWILL OCH NEDSKRIVNINGAR FÖRÄNDRATS MELLAN ÅREN 2020 OCH 2019?	28
5.3 PERSPEKTIV PÅ STORLEKEN AV GOODWILL OCH NEDSKRIVNINGAR	29
5.4 GOODWILLS FÖRDELNING BRANSCHVIS	30
5.5 NEDSKRIVNINGARNAS ALLOKERING BRANSCHVIS	31
5.6 RELATIONEN MELLAN GOODWILL OCH EGET KAPITAL BRANSCHVIS	32
5.7 GOODWILLS STORLEK I RELATION TILL ÅRETS RESULTAT	34
5.8 FÖRÄNDRING I ANTAGANDEN AV DISKONTERINGSRÄNTA	35
5.9 DISKONTERINGSRÄNTA FÖRDELAT BRANSCHVIS	37
5.10 KASSAGENERERANDE ENHETER FÖRDELAT BRANSCHVIS	38

6. SLUTSATS	40
6.1 FÖRSLAG TILL VIDARE FORSKNING	43
KÄLLFÖRTECKNING	44
BILAGOR	48
URVAL FÖRETAG	48
DATA VID BERÄKNING AV WACC	49
POSTER FRÅN ÅRSREDOVISNINGAR OCH NYCKELTAL	49

1. Inledning

Kapitlet inleds med en bakgrundsbeskrivning av uppsatsens ämne. Därefter följer en problemdiskussion som i sin tur leder fram till uppsatsens syfte. Avslutningsvis presenteras en redogörelse för uppsatsens frågeställning.

1.1 Bakgrund

Covid-19 pandemin har inneburit att en ny lågkonjunktur har drabbat världsekonomin. Senaste globala lågkonjunkturen följde av finanskrisen 2008–2009 och varade fram till andra halvåret 2015 (Ekonomifakta, 2020). Lågkonjunktur karaktäriseras dels av en period när ett lands BNP är lägre än potentiell BNP (Fregert och Jonung, 2018), dels av låg efterfrågan, ostadig arbetsmarknad och ett lägre än normalt inflationstryck. Ett resultat av detta är att den totala efterfrågan på varor och tjänster är lägre än vad som totalt har producerats i ett land. År 2020 var faktisk BNP $-4,3\%$ av potentiell BNP (Ekonomifakta, 2020). Orsaken till lågkonjunkturen är att många länder har infört restriktioner för att minska smittspridningen av Covid-19. Det har i sin tur lett till högre nivåer av uppsägningar. Resultatet av en spridande rädsla hos konsumenter, främst i att förlora sin anställning, leder till att konsumenter väljer att konsumera mindre i väntan på ekonomiskt säkrare tider.

Pandemin påverkar även företagen. Att efterfrågan på varor och tjänster minskar leder till att försäljningen och intäkterna sjunker. Det kan därför krävas nya strategier och metoder från företagens sida i ett försök att minimera de skador som uppkommer till följd av Covid-19 pandemin.

Goodwill är en immateriell tillgång som uppkommer vid rörelseförvärv och kan definieras som skilljevärdet mellan verkligt värde och förvärvsvärde. Det övervärde som förvärvaren betalar för ett företag blir en goodwillpost i redovisningen och ska årligen testas för nedskrivningsbehov. Goodwill har sedan 2005 haft en obestämd nyttjandeperiod, då IFRS infördes. IFRS 3 samt IAS 36 reglerar goodwill och nedskrivningsprövningen kopplat till den. Innan införandet av IFRS 3 med dess krav på årliga nedskrivningsprövningar så tillämpade företag linjär avskrivning på goodwill (Marton et al. 2020). Goodwill har studerats i över ett århundrade men det råder än idag skilda meningar av både dess definition och hur det ska hanteras i redovisningen (Garzella et al. 2019).

1. Inledning

Hamberg och Beisland (2014) beskriver hur implementeringen av IFRS 3 resulterade i stora förändringar i europeiska företags finansiella rapporter. I Hamberg och Beislands studie så lyfts Sverige som ett exempel där goodwillposten ökade med närmre 50% relativt totala tillgångar under åren 2003–2007. Efter ändringen från avskrivningsmetoden så har goodwillposten fått en mer betydande roll i balansräkningen. Vid en linjär avskrivningsmetod förblev goodwillposten automatiskt på låga nivåer, och ansågs därav inte påverka företagets finansiella ställning. Vid dagens praxis så görs årliga nedskrivningsprövningar, och goodwillposten har skrivits ner med betydligt mindre efter den här förändringen. Vilket vidare har inneburit att goodwillposten har växt och tagit en allt större del i företagets balansomslutning.

Det diskuteras kring om det finns en avsaknad av verkligt värde vid nedskrivningsprövningar av goodwill idag. Anledningen är att många företagsledare tar vara på möjligheten att agera väldigt opportunistiskt i sina beräkningar av goodwillpostens värde (Hamberg och Beisland, 2014). Även efter den globala finanskrisen år 2008 så var nedskrivningarna av goodwill begränsade. Gauffin och Thörnsten (2010) kom inte fram till en klarlagd orsak men spekulerade ifall de var på grund av ett litet nedskrivningsbehov, vilket de ställde sig tveksamma till. En annan förklaring var att företag undvek att göra nedskrivningar för att försvara det egna kapitalet i turbulenta tider. Samt att inte tillföra oro till aktiemarknaden, som tenderar att reagera negativt vid nedskrivningar av goodwill.

1.2 Problemdiskussion

När EU-parlamentet år 2002 antog rådets förordning av internationella redovisningsstandarder införlivades IFRS. Introduktionen av den nya redovisningsstandarderna skedde under en högkonjunktur och IFRS fick för första gången appliceras under en lågkonjunktur år 2008 under finanskrisen. Åren innan finanskrisen ägde rum genomförde svenska börsnoterade företag flertalet förvärv som resulterade i växande goodwillposter (Gauffin och Thörnsten, 2010). De svenska företagen blev tvingade att försvara sina antaganden som låg till grund för goodwillposterna vilket var en utmaning under finansiell oro. Andersson och Andersson (2010) fann en signifikant ökning av nedskrivningar på goodwill efter finanskrisen 2008. I studien kunde Andersson och Andersson (2010) konstatera att det tydligt skedde en förändring av företagets agerande efter en lågkonjunktur. Däremot fann Gauffin och Thörnsten (2010) inte någon märkbar ökning av nedskrivningarna under finanskrisen men kunde inte uppge en uppenbar orsak. Det leder till flera intressanta frågor och funderingar hos författarna. Var företagets agerande och antaganden typiskt under en finansiell kris eller var det undantaget

1. Inledning

som bekräftade regeln? Det uppstår därmed ett intresse hos författarna att undersöka hur nedskrivningsprövningen av goodwill har hanterats under Covid-19 pandemin, och hur företagens behov av nedskrivningar har sett ut. Det är i enlighet med författarna inte besvarat i skrivande stund.

När en goodwillnedskrivning måste ske tas förlusten från det fria egna kapitalet. Goodwillpostens förhållande till eget kapital är ett intresseväckande mått att undersöka eftersom goodwillposten utgör idag en allt större del av svenska företags balansomslutning (Gauffin och Nilsson, 2021). Vidare fann Gauffin och Thörnsten (2010) i sin studie att företag som har en hög goodwill i förhållande till eget kapital har en större grad av känslighet för en eventuell nedskrivning. Sedan författarna läst Gauffin, Thörnsten och Nilssons publicerade studier uppstår det fler tankar kring företagets val av redovisning och agerande vid nedskrivningar under en lågkonjunktur. Går det att utläsa förändringar i nedskrivningsprövningen av goodwill under Covid-19 pandemin som präglats av finansiell oro? Finns det några samband mellan förändring i nedskrivningen och förändringar i poster som eget kapital och årets resultat?

1.3 Syfte

Syftet med studien är att undersöka om det går att utläsa någon variation i företags nedskrivningar av goodwill år 2019 och 2020. På grund av den stora skillnaden i den ekonomiska konjunkturen vill författarna av studien undersöka om företag agerar annorlunda i sin goodwillnedskrivning och nedskrivningsprövning i en lågkonjunktur jämfört med en högkonjunktur.

1.4 Frågeställning

- Hur har storleken på nedskrivning av goodwill förändrats mellan åren 2019 och 2020?
- Finns det några skillnader i företags antaganden, i egenskap av diskonteringsräntor och kassagenererande enheter, som kan förklara den eventuella förändringen av nedskrivning mellan åren 2019 och 2020?

2. Metod

I kapitlet presenteras och motiveras uppsatsens genomförande. Dessutom redogörs urvalsprocessen samt hur materialet har strukturerats, bearbetats och analyserats. Avslutningsvis så beskriver kapitlet hur uppsatsen har operationaliserats samt dess reliabilitet och validitet.

2.1 Forskningsansats

Författarnas intention med presenterad studie är att undersöka den årliga nedskrivningsprövningen av goodwill som utfördes i enlighet med IFRS 3 och IAS 36. Studien fokuserar specifikt på att analysera nedskrivningsprövningar under Covid-19 krisen hos företag på Stockholmsbörsen. När en studie utgår från att analysera hur reglerade åtgärder påverkar och efterföljs i en organisation så ska en utvärderingsmetodik användas (Bryman och Bell, 2017). Utvärderingsforskning är vanligt förekommande för att se hur interventionen av en ny reglering påverkar organisationen, och till vilken grad den lever upp till sina mål (Bryman och Bell, 2017).

Andersson och Karlsson (2017) beskriver hur objektivitet är ett viktigt begrepp även inom utvärderingsforskning. Att författaren ska vara oberoende i studien förväntas då denne kommer uttala sig om resultatet av det program eller regelverk som utvärderas. Författarna till en utvärderingsstudie förväntas dock vara sakkunniga inom det område som utvärderas (Andersson och Karlsson, 2017). Författarna i den här studien är studerande inom redovisningsteori och redovisningsprinciper, och anses därför som en extern aktör till skillnad från medarbetare inom IASB som anses subjektiva. Vilket hade medfört ett vinklat resultat till den här studien om personer, som varit med och tagit fram IFRS 3 och IAS 36, hade utvärderat resultatet av redovisningsprinciperna. Andersson och Karlsson (2017) förklarar vidare att syftet med en utvärderingsstudie har skiftat från ett kontrollsyfte till ett utvecklingssyfte. Tidigare forskning där ett kontrollsyfte låg i fokus användes ofta för att kontrollera statliga förordningar och reformer. Idag så används utvärderingsforskning mer i ett utvecklingssyfte där målet med resultatet ofta är att förbättra den verksamhet som utvärderas (Andersson och Karlsson, 2017). IFRS principerna är framtagna med syftet att göra företagens redovisning mer transparent och verklighetstrogen. Genom att utgå från utvärderingsforskning så kan författarna av den här studien bidra med att främja utvecklingen av de redovisningsprinciper som utvärderas.

2. Metod

Tidigare ansågs en utvärderingsforskning kräva en kvantitativ metodik för att fullgöra högsta möjliga validitet i studien. När forskare idag pratar om metodfrågan inom utvärderingsforskning så anses den inte vara lika central. I stället läggs fokus på problem och frågeställning för att därefter ta fram en undersökningsmetod. Att resultatet blir en mix av både kvantitativa och kvalitativa metoder är fullt rimligt enligt forskarna idag. Då det vidare är av högre vikt att en utvärderingsforskare framställer flera olika perspektiv i sin studie (Green och Caracelli, 1997).

2.2 Urvalsprocess

Urvalet har begränsat sig till företag noterade på Stockholmsbörsens Large Cap. Totalt fanns det 96st företag noterade på Large Cap. Syftet med begränsningen är att författarna vill få ett urval som uppfyller en viss miniminivå i omsättningsstorlek. Variationen mellan exempelvis ett Small Cap och ett Large Cap företags omsättning, redovisningsprinciper samt storlek på goodwill kan vara väldigt stor. Large Cap innebär att företaget har ett börsvärde på minst en miljard euro (Nordnet, 2018b). Värt att poängtera är att mer än en tredjedel av Small Cap företagen inte hade en goodwillpost 2019 och deras totala goodwillposter utgjorde ungefär 1% av Large Cap företagens totala goodwill. Vid datainsamlingen var det 4st Large Cap företag som ännu inte publicerat sin årsredovisning och de selekterades därav bort. Av de 92 företag som var kvar var det 76st som hade en goodwillpost år 2019 och de blev därmed urvalet.

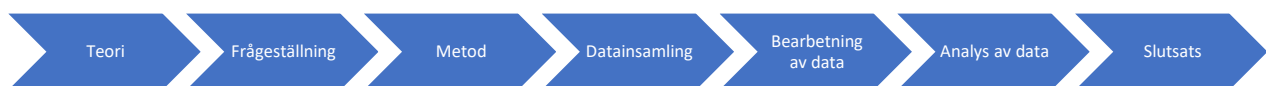
Figur 1: Urvalsprocessen.

2.3 Metodval

Vid ett forskningsarbete som innehåller metodologiska frågeställningar finns det två forskningsstrategier att använda sig av under företagsekonomiska forskningsarbeten. Dessa brukar av forskare skiljas som kvantitativ och kvalitativ (Bryman och Bell, 2017). De är två specifika former av forskningsstrategier som skiljer sig åt hur de hanterar teorin för att nå en slutsats.

Den här uppsatsen började sin forskningsprocess genom att samla in teori i form av redan publicerade artiklar och forskningsrapporter. Det gav en bild av vad som redan var välkänt och vad som ännu inte hade undersökts. Med hjälp av insamlad teori dök det upp flera frågor och funderingar som så småningom ledde till två frågeställningar. Efter att frågeställningarna var formulerade så hämtade författarna fram viktiga poster från företags årsredovisningar. Det gjordes genom att hämta data från Retriever Business i form av sekundärdata, och genom att hämta årsredovisningarna från respektive företags hemsida i form av primärdata. Efter att datan var sammanställd så analyseras den. Det kommer i sin tur att leda till en slutsats som rapporten hoppas kunna kvantifiera på ett objektiva sätt för att besvara frågeställningarna.

Eftersom studien och dess arbetsgång innebär att en stor mängd material i form av siffror från företags årsredovisningar ska bearbetas lämpar sig studien bäst med en kvantitativ metod. Enligt Bryman och Bell (2017) utmärker sig en kvantitativ studie genom teoriprövning snarare än att generera teorin vilket är vanligast bland en kvalitativ forskning. Vidare motiveras valet av en kvantitativ studie eftersom information ska bearbetas till siffror, medan det i en kvalitativ studie lämpar sig mindre väl för ett sådant ändamål. Det leder till att en kvantitativ forskningsmetod är nödvändigt för att uppnå forskarnas syfte med den här uppsatsen.

Figur 2: Forskningsprocessens arbetsgång.

2.4 Datainsamling

Syftet med studien är att undersöka det redovisade nedskrivningsbehovet av goodwill år 2019 och 2020 hos Large Cap företag som är noterade på Stockholmsbörsen. Data hämtades både från Retriever Business och från företagens årsredovisningar direkt. Vilket innebär att

2. Metod

Uppsatsen använder sig av både sekundär- och primärdata (Bryman och Bell, 2017). Retriever Business användes som utgångspunkt vid insamling av företags redovisade goodwill, eget kapital, totalt kapital och årets resultat före skatt för år 2019. Retriever Business hade inte samlat in data från årsredovisningar 2020 vid uppsatsens start. Därför var årsrapporterna tvungna att hämtas från respektive företags hemsida. Dessutom var författarna tvungna att söka upp årets nedskrivningar för både år 2019 och 2020 direkt från årsredovisningarna då Retriever Business ej kunde framkalla det.

Från respektive företags hemsida hämtades även information från årsredovisningarnas noter som är av betydelse för uppsatsen. Från noterna i årsredovisningarna hämtades diskonteringsränta och antal kassagenerande enheter. För att få en struktur på det insamlade materialet skapades en excelfil där varje företag tilldelades en egen kolumn för åren 2019 och 2020. Där presenterades företagsinformation i form av värdet på goodwill, nedskrivningar, årets resultat före skatt, eget kapital och totala tillgångar. Dessutom sammanställdes goodwill i förhållande till eget kapital, totala tillgångar och årets resultat före skatt. Företagen presenteras branschvis för att göra strukturen mer harmonisk. Därtill presenterades nedskrivningar i förhållande till storlek på goodwill.

2.4.1 Frågeställning 1

Uppsatsens första frågeställning handlar om storleken på nedskrivningarna har förändrats under två år som präglats av hög- och lågkonjunktur. För att kunna besvara frågan sammanställdes information om varje företags värdering av sin goodwillpost och eventuell nedskrivning från respektives årsredovisning.

2.4.2 Frågeställning 2

Den andra frågeställning behandlar företagens antaganden av nedskrivningsbehov och om den skiljer sig åt. I Excel skapades ytterligare kolumner som består av kassagenererande enheter, diskonteringsränta samt goodwill i förhållande till olika poster i balansräkningen. De valda variablerna presenteras nedan och är finansiella nyckeltal som utifrån litteraturgenomgången kan påverka företags antagen vid en nedskrivningsprövning av goodwill (Gauffin och Thörnsten, 2010); (Gauffin och Nilsson, 2021).

- *Kassagenererande enheter*: Antalet kassagenererande enheter för företagen presenteras.

2. Metod

- *Diskonteringsränta*: Räntan angavs i procent före skatt om det var möjligt. Vid olika diskonteringsräntor eller om diskonteringsräntan presenterades i ett spann för sina kassagenererande enheter användes ett medelvärde. Trots att IAS 36 p. 55 tydligt anger att diskonteringsräntan ska anges före skatt var det ett fåtal företag som valde att redovisa den efter skatt. I de fall diskonteringsräntan presenterades efter skatt har företagen uteslutits i analysen av den genomsnittliga diskonteringsräntan branschvis. Anledningen är att det skulle uppstå missvisande svar vid jämförelser av diskonteringsräntor som beräknas med olika tillvägagångssätt. Däremot användes de uteslutna företagen i analysdelen ”förändring av diskonteringsränta mellan åren 2019 och 2020”. Skälet för detta är att undersöka hur företag väljer att hantera diskonteringsräntan vid en konjunkturförändring.
- *Goodwill i förhållande till eget kapital (G/EK)*: Goodwills förhållande till eget kapital är ett viktigt mått eftersom goodwillposten utgör en allt större del av företagets egna kapital (Gauffin och Nilsson, 2021). Företag som har en högt förhållande mellan goodwill och eget kapital anses vara känsliga för en eventuell nedskrivning, och Gauffin och Thörnsten (2010) konstaterade att allt fler företag har en goodwillpost som översteg det egna kapitalet. Det leder till att det borde finnas fler företag i uppsatsen som är känsliga för en eventuell nedskrivning.
- *Goodwill i förhållande till totala tillgångar (G/T)*: Tidigare studier har visat att redovisad goodwill utgör en allt större del av företags balansomslutning (Gauffin och Nilsson, 2021). Det är även vanligt att goodwill utgör den största posten i årsredovisningen. Det är därför av intresse för den här uppsatsen att undersöka om de tendenser som har presenterats i tidigare forskning även går att utläsa från uppsatsens data.
- *Goodwill i förhållande till årets resultat före skatt (G/R)*: Om förhållandet mellan goodwill och årets resultat är större än 100% indikerar det en hög grad av känslighet för risker kopplat till förluster (Carlin och Finch 2008). Studier har undersökt hur företags resultat kan påverka antaganden vid en nedskrivningsprövning. Av den orsaken är det av betydelse för uppsatsen att undersöka hur förhållandet såg ut bland den insamlade datan.
- *Nedskrivningar i förhållande till årets resultat före skatt (N/R)*: Som beskrivits tidigare påverkar nedskrivningar årets resultat negativt, och därför finns det ett intresse hos författarna att även undersöka förhållandet mellan dessa två variabler.

2.5 Operationalisering

För att besvara den första frågeställningen så har det tagits fram några nyckeltal ur företagens årsredovisningar för 2019 och 2020. Teorin har försett uppsatsen med information från tidigare studier som säger att nedskrivning av goodwill inte har förändrats markant under tidigare finansiella kriser. Vidare har tidigare forskning även presenterat att det borde ske en ökad nivå av nedskrivning vid finansiell oro (Gauffin och Thörnsten, 2010). Författarna har därför tagit fram följande poster ur årsredovisningarna för att besvara sin frågeställning.

Årets nedskrivning av goodwill (tkr)
Total goodwill (tkr)
Eget kapital (tkr)
Årets resultat (innan skatt, tkr)
Totala tillgångar (tkr)

För att ge en mer nyanserad bild av studiens resultat så har författarna, förutom att endast titta på årets nedskrivningar, även tagit fram poster som har en direkt samverkan med nedskrivningens storlek. Den totala goodwillpostens belopp är den som påverkas vid eventuell nedskrivning. I sin tur påverkar en nedskrivning årets resultat negativt. En minskning av årets resultat förändrar följaktligen det egna kapitalet i företaget. Slutligen så förändras företagets totala tillgångar efter en ökning eller minskning av goodwill. Författarna har därför jämfört ovanstående poster för varje år mot varandra i empirin, och har med hjälp av olika diagram visualiserat resultatet. Följande uträkningar har vidare ställts upp från samtliga 76 företag.

Nedskrivning av goodwill / Total goodwill
Nedskrivning av goodwill / Årets resultat
Goodwill / Årets resultat
Goodwill / Eget kapital

2. Metod

För att kunna besvara studiens andra frågeställning så har författarna tagit fram antaganden som ligger till grund för en nedskrivning av goodwill. I enlighet med teori och institutionalia så är de antaganden som görs vid en nedskrivningsprövning rörliga. Det vill säga, vilka antaganden som ska finnas vid en nedskrivningsprövning är förutbestämt. Innehållet i antagandena är dock upp till företaget att bestämma. Följande antaganden och dess innehåll har tagits fram från 2019 och 2020, ur samtliga 76 företags årsredovisningar.

Kassagenererande enhet (antal)

Diskonteringsränta (procent)

I empirin så har ovan antaganden ställts mot varandra för respektive företag och år. Vidare har differensen mellan åren 2019 och 2020 för varje antagande räknats fram. I enlighet med teorin så är diskonteringsräntan en faktor som bör påverkas av marknadsmässiga förhållanden. Vilket kan vara förhållanden som ökad finansiell oro och sämre konjunkturprognoser. Genom att räkna fram differensen från föregående år (2020–2019) så kan vi utläsa vilka skillnader som skett. I de fall en skillnad kan utläsas mellan åren så kan den informationen förklara eventuella skillnader i nedskrivning av goodwill för respektive företag och år. Med hjälp av noterna i årsredovisningen, i synnerhet noten om nedskrivningsprövning, framkommer en fördjupad insikt i vilket resonemang som förts i ledningen när ovan nämnda antaganden framställts. För att vidare få en förklaring av eventuella oklarheter i ledningens tankesätt. I några specifika fall så har företag presenterat en diskonteringsränta för varje enskild kassagenererande enhet. I de fallen så har en genomsnittlig diskonteringsränta räknats fram. Vilket har gjorts genom att addera diskonteringsräntorna för varje kassagenererande enhet och sedan dividera summan på antal kassagenererande enheter.

I empirin så kommer författarna att presentera några enstaka företag för en djupare analys av företagets räkenskaper. En orsak till att ett företag valts ut för en djupare analys av författarna kan vara att företaget redovisat en avvikande diskonteringsränta. Det vill säga att företaget antingen har sänkt eller höjt sin diskonteringsränta från föregående år (2019). Carlin och Finch (2008) gjorde en studie där australiensiska företags använda diskonteringsränta utvärderas. Carlin och Finch (2008) kom då fram till att en differens på 150 punkter från en teoretiskt uträknad diskonteringsränta inte kunde antas vara estimeringsfel.

2. Metod

Författarna av den här studien har vidare valt att använda Weighted Average Cost of Capital (WACC) för att räkna ut en teoretisk diskonteringsränta. Följande formel har använts.

$$WACC = \frac{E}{E + D} * r_e + \frac{D}{E + D} * r_d * (1 - t)$$

E = marknadsvärde för eget kapital

D = marknadsvärde för lånat kapital

r_e = avkastningskrav för eget kapital

r_d = avkastningskrav för lånat kapital

t = skattesats

- (E) Marknadsvärdet för eget kapital beräknas genom *aktiekurs * antal utestående aktier (börsvärde)*.
- (D) Marknadsvärdet för lånat kapital är *bokfört värde lånat kapital*.
- (r_e) Avkastningskrav för eget kapital beräknas enligt CAPM nedan.
- (r_d) Avkastningskrav för lånat kapital beräknas till den effektiva räntan enligt, *ränta på lånat kapital * (1-t)*. För företag som angivit att de använt marknadsränta så har dagens ränta för amerikansk 10 årig statsobligation använts (0,93%).
- (t) Skattesatsen för företag år 2020 är 21,4%.

För att beräkna avkastningskravet på eget kapital (r_e) så har författarna använt Capital Asset Pricing Model (CAPM). Vilket är en modell framtagen för att beräkna avkastningskrav utifrån relationen mellan risk och förväntad avkastning. Följande formel har använts.

$$r_e = r_f + \beta * (r_m - r_f)$$

r_e = avkastningskrav för eget kapital

r_f = riskfri ränta

β = betavärde

r_m = marknadens förväntade avkastning

- (r_e) Avkastningskrav för eget kapital.
- (r_f) Riskfri ränta. Den 10 åriga statsobligationsräntan används ofta som riskfri ränta inom varje land. Författarna har använt den svenska 10 åriga statsobligationsräntan (0,41%).
- (β) Betavärde är en variabel som mäter hur riskfylld det specifika företags aktie är i förhållande till marknadens samtliga aktier. En aktie med betavärde 1 har samma risk

2. Metod

som marknaden och bör därför ha samma förväntade avkastning. En aktie med betavärde större än 1 har därmed en högre risk och bör därför ha en högre förväntad avkastning. Historiska betavärden för företaget har hämtats från Thomas Reuters Datastream.

- (r_m) Marknadens förväntade avkastning beräknas ofta utifrån aktiemarknadens historiska avkastning. I den här studien så används därför den historiska avkastningen för Stockholmsbörsen. Vilket uppgår till en genomsnittlig avkastning på 8% årligen (Avanza, 2021; Nordnet, 2018a).

2.6 Validitet och reliabilitet

När man talar om forskningsprocessen så används tre huvudkriterier vid inhämtning av information, validitet, replikerbarhet och reliabilitet. Replikerbarhet är ett begrepp som används när en forskare försöker att replikera en tidigare studie (Bryman och Bell, 2013). Vilket vidare inte är syftet med den här studien varav begreppet replikerbarhet inte har varit i fokus.

När forskare talar om validitet och reliabilitet så hänger de två begreppen samman. Validiteten är det som avgör vilken information som är aktuell att undersöka för att få fram ett sammanhängande resultat. Reliabiliteten beskriver hur tillförlitlig den inhämtade informationen är (Bryman och Bell, 2013). För att uppnå en hög validitet i studien så har författarna sökt information utefter nyckelbegrepp kopplade till studiens innehåll. Begrepp som ”accounting”, ”impairment test” och ”goodwill”. Vidare så har det använts sekundärkällor i studien vilket kan medföra lägre reliabilitet då informationen kan förvanskas. Informationen från en sekundärkälla kan även ge olika resultat vilket vidare ger studiens resultat lägre reliabilitet. För att öka reliabiliteten har författarna kompletterat med inhämtande av primärkällor. Till studien har endast vetenskapliga artiklar, böcker, rapporter och årsredovisningar använts. De vetenskapliga artiklarna är granskade och skrivna av personer som har tidigare erfarenhet av forskning på området. Tidsaspekten, när de vetenskapliga artiklarna publicerades, är något som författarna också haft i åtanke. Det eftersom studien berör ett ämne som regleras av principer och standarder som ständigt förändras. Årsredovisningarna som använts har antagits vara vinklade till företagets fördel i vissa fall. Vilket författarna haft i åtanke för att vidare öka reliabiliteten av den här studien.

3. Teoretisk referensram

En presentation av den litteraturstudie som genomfördes för att undersöka vad tidigare forskningen redan har besvarat och vad som inte har besvarats i skrivande stund. Här ges förklaring på hur goodwill definieras, reglering kring goodwillredovisning, agerande under tidigare kriser samt fenomenet isomorfism.

3.1 Definition av goodwill

Om en immateriell tillgång ska redovisas som just en sådan i balansräkningen måste den uppfylla erkännandekriterierna. Erkännandekriterierna definieras i IAS 38 (Smith et al. 2015). I IAS 38 p.21 går det att utläsa att en immateriell tillgång ska redovisas i rapporten över finansiell ställning endast om

- a) det är sannolikt att de förväntade framtida ekonomiska fördelar som kan hänföras till tillgången kommer att tillfalla företaget, och
- b) tillgången anskaffningsvärde kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Hur ett företag väljer att definiera goodwill och vilket perspektiv företaget har, påverkar företagets finansiella rapport till stor del. Det finns två perspektiv av goodwill som är allmänt rådande, uppifrån och ner-perspektivet och nerifrån och upp-perspektivet (Johnson och Petrone, 1998).

Uppifrån och ner-perspektivet anser att goodwill är den kvarvarande komponenten av en större tillgång efter att man har brutit ner den större tillgången till identifierbara beståndsdelar (Johnson och Petrone, 1998). Inom uppifrån och ner-perspektivet finns det två synsätt som kan identifieras. Det första synsättet förlitar sig på att goodwill endast existerar eftersom det inte går att identifiera och mäta varenda immateriell tillgång på ett korrekt sätt (Johnson och Petrone, 1998). Det andra synsättet ser goodwill som en residual utan några direkta kvalitéer. Däremot är inte det här synsättet direkt kopplat till att försöka definiera goodwill utan snarare en värderingsmetod (Johnson och Petrone, 1998).

Nerifrån och upp-perspektivet innebär att man ska betrakta goodwill i termer av dess komponenter. Det innebär att goodwill är summan av okända, men identifierbara, immateriella tillgångar (Johnson och Petrone, 1998). Vilket innebär att goodwill kan bestå av flera olika typer av varor.

3. Teoretisk referensram

Det finns många forskare som har försökt förklara vad en goodwill är och hur den ska definieras. I ett försök att underlätta förståelsen av goodwill, summerade forskarna vilka kategorier som en goodwill kan tänkas utgöra. Johnson och Petrone (1998) identifierade och skapade följande lista med egenskaper som en goodwilltillgång kan besitta:

- Överskottet av det verkliga värdet mot det redovisade värde av det förvärvande företags nettotillgångar.
- Det verkliga värdet av icke identifierbara immateriella tillgångar.
- Det verkliga värdet av förvärvarens fortsatta rörelse.
- Det verkliga värdet från synergien som uppkommer av att kombinera förvärvarens och förvärvets företag, och
- Övervärdering som leder till ett överpris som betalas av förvärvaren.

Det verkliga värdet minus försäljningskostnaderna, kan anses vara det nutida försäljningsvärdet som avspeglar marknadsvärdet av tillgången på balansdagen (Smith et al 2015).

3.2 Aktuell och historisk goodwillredovisning

År 2019 utförde Gauffin och Nilsson en studie som undersökte samtliga 307 företag som är noterade på Stockholmsbörsen. Studien gjorde flera intressanta upptäckter. Bland annat visade studien att goodwill består till 61 procent av totala förvärvade tillgångar. Dessutom är fördelningen av identifierbara immateriella tillgångar och goodwill år 2019 så att goodwill utgör 61 procent och immateriella tillgångar 25 procent (Gauffin och Nilsson, 2021).

År 2020 fanns det 225 företag på Stockholmsbörsen med en goodwillpost i sin balansräkning (Gauffin och Nilsson, 2021). Nedskrivningarna av goodwill i förhållande till totalt redovisad goodwill är väldigt små. Under åren 2009 och 2019 ligger avskrivningsnivån mellan 0,6 och 1,1 procent av goodwillposternas värde (Gauffin och Nilsson, 2021). Skulle den här trenden fortsätta kommer det ta ungefär 100 år innan all redovisad goodwill är nedskriven. I realiteten kommer det ta ännu längre tid än så eftersom total goodwill ökar varje år med större belopp än vad som skrivs ner. Det kan därför konstateras att det är närmast försumbara nedskrivningar av goodwill av totalt redovisad goodwill de senaste åren. Det går även att konstatera att andelen företag där goodwillposten utgör mer än företagets egna kapital har ökat sedan år 2008. Företag där goodwill utgör minst 50 procent av det egna kapitalet har ökat till 38 procent år 2019 jämfört med 31,3 procent år 2005 (Gauffin och Nilsson, 2021).

3.3 Tidigare studier

3.3.1 Tillämpning av IFRS 3 och IAS 36

Glaum et al. (2013) gjorde en undersökning av efterlevnaden av IFRS 3 och IAS 36. Undersökningen gjordes i Europa och omfattade företag från 17 olika länder. Undersökningen upptäckte att det fanns en betydande brist på efterlevnad, och att graden av efterlevnad påverkas av variabler på både företags- och nationell nivå. Glaum et al. (2013) menar att detta indikerar på att trots IFRS är en gemensam redovisningsstandard i Europa, så spelar faktorer som länders redovisningstraditioner och andra landspecifika faktorer in. På företagsnivå upptäcktes det att faktorer som spelar en viktig roll är tidigare erfarenhet av IFRS, förekomsten av revisionskommittéer, vilken typ av revisor, om en emission skett under perioden eller ska ske i nästa period och företagets ägarstruktur. På nationell nivå var viktiga faktorer styrkan i tillämpningssystemet av IFRS, tillsynen av den, samt storleken på landets aktiemarknad. Sverige hade i undersökningen en väldigt hög grad av efterlevnad på ungefär 82 % där genomsnittet var ungefär 72 %.

Bepari et al. (2014) undersökte vilken effekt den finansiella krisen 2008 hade på australienska företags efterlevnadsgrad av nedskrivningstestning av goodwill. De upptäckte att företags efterlevnad ökade under finanskrisen i jämförelse med före krisen. Det upptäcktes även att goodwillintensiva branscher uppvisade en högre efterlevnadsnivå under finanskrisen i jämförelse med branscher som är mindre goodwillintensiva. Att efterlevnaden ökar under kriser kan kopplas till The economic disturbance theory. Sutthachai och Cooke, (2009) menar att Gorts, (1969) teori, The economic disturbance theory, kan representeras av en finansiell kris. I enlighet med teorin kan en fundamental ekonomisk störning leda till förändringar i finansiella rapporter och relationen mellan olika intressenter. Orsaken till förändringen kan bero på att ekonomisk osäkra perioder ökar den allmänna nivån av osäkerhet som i sin tur störa individens förväntan på företag.

3.3.2 Sänkta diskonteringsräntor under finanskrisen

Gauffin och Thörnsten (2010) publicerade en studie om redovisningen av goodwill i oroliga tider. Studien presenterade en sammanställning över resultatet av 259 noterade företags bokslut år 2008. De kom fram till i sin studie att det var väldigt få nedskrivningar av goodwill under finanskrisen 2008. Studien förevisade att endast 37 av de studerade 259 företagen gjorde en nedskrivning av goodwill under finanskrisen. Vidare så summerade de 37 nedskrivningarna till

3. Teoretisk referensram

1,5% av det totala goodwillvärdet hos de noterade företagen. Det gick även att observerade få nedskrivningar som hade sin grund i den finansiella krisen. Av de 37 företagen som gjorde en nedskrivning under 2008 så var det endast två av företagen som redogjorde att deras nedskrivning av goodwill var en effekt av den rådande krisen.

En del i nedskrivningsprövningen av goodwill är att ta fram en diskonteringsränta som uttrycker företags avkastningskrav på investerat kapital och som vidare används vid diskonteringen av framtida kassaflöden. Gauffin och Thörnsten (2010) noterade att den diskonteringsräntan som de utvalda företagen använde under finanskrisen 2008 var förhållandevis låg. En lägre diskonteringsränta innebär ett högre värde av det framtida kassaflödet och därav ett minskat behov att skriva ner goodwill. Under den finansiella krisen 2008 så ökade riskpremien kraftigt till följd av osäkerheten i marknaden men trots det var de få företag som valde att höja sina diskonteringsräntor (Gauffin och Thörnsten, 2010). Närmare bestämt så presenterade forskarna att endast 17 procent av de studerade företagen valde att höja sina diskonteringsräntor vid bokslutet 2008. Det var 54 procent som valde att behålla sina diskonteringsräntor från år 2007, och mest häpnadsväckande, var att 29% valde att sänka räntan. Vidare konstaterade forskarna att de undersökta företagen inte tagit hänsyn till rådande omständigheter som den kraftigt sänkta styrräntan till följd av den ökade riskpremien på den finansiella marknaden.

3.3.3 Fördröjning i nedskrivning av goodwill

Hayn och Hugh (2006) har publicerat en studie där de undersökte nedskrivningen av goodwill hos amerikanska företag under perioden 1988 - 1998. Det ska noteras att studien omfattar amerikanska företag vars redovisning lyder under Financial Accounting Standard Board (FASB). Närmare bestämt så tar Hayns och Hugh ansats i Statements of Financial Accounting Standards (SFAS) som är det regelverk vars innehåll berör nedskrivningen av goodwill i amerikanska företag. SFAS fastställer bland annat att goodwillposten ska fördelas på kassagenererande enheter och prövas för nedskrivning utifrån framtida diskonterade kassaflöden (FASB, 2021). Vad som framkom av studien var att nedskrivningen av goodwill kan dröja 3–4 år efter att kassaflödet minskat från den kassagenererande enheten. I en tredjedel av de undersökta företagen så kunde det dröja i upp till tio år från det att kassaflödet minskat till att ledningen beslutade sig för att skriva ner goodwillposten. När goodwillposten

3. Teoretisk referensram

väl skrivs ner så påverkar det årets resultat negativt vilket kan vara en förklaring till företagens passiva agerande i nedskrivningsprocessen. På så sätt blir det som redovisas i årsredovisningarna ibland missvisande för det aktuella året och tar i stället sin rätta form 3–4 år framåt i tiden (Hayn och Hugh, 2006).

3.3.4 Kassagenererande enheter

Goodwill ska vid en nedskrivningsprövning fördelas på kassagenererande enheter enligt IAS 36. Definitionen av kassagenererande enhet är den minsta identifierbara grupp av tillgångar som vid en fortlöpande användning ger upphov till inbetalningar enligt IAS 36 p. 6. Vidare stadgas det i IFRS 8 att en kassagenererande enhet som goodwill har allokerats till inte ska vara större än rörelsesegmentet. Nedskrivningsbehovet av goodwill kan påverkas av hur företag väljer att fördela sina kassagenererande enheter. Studier har konstaterat att det råder ekonomiska incitament hos en företagsledning att placera kassagenererande enheter på en så hög nivå som möjligt inom företaget på grund av att risken för nedskrivning då minskar (Wines et al. 2007).

Desto färre kassagenererande enheter goodwill har allokerats till desto större är sannolikheten att en nedskrivning kan undvikas. Nedskrivningarna undviks eftersom lönsamma delar i företaget kan väga upp för de mindre vinstgivande och kan därmed kvittas. En effekt av att välja för få kassagenererande enheter är att informationen blir mindre transparent (Carlin och Finch, 2008). Vidare studerade Carlin och Finch hur väl företags upplysningar följde standardens upplysningskrav bland australiensiska företag. Studien fann att 85% av urvalsgruppen hade lämnat tillfredställande upplysningar om sina kassagenererande enheter. Resterande 18% hade inte lämnat några upplysningar över huvud taget vilket Carlin och Finch (2008) förklarar kan leda till komplikationer. Dessa komplikationer kan uppstå vid användandet av företagsinformation för en extern part som önskar ta reda på vilken del i företaget goodwillen allokerats. Vilket i sin tur omöjliggör riskbedömningen som är förknippad med goodwillposten.

3.4 Institutionell teori

Institutionell teori förser användaren med förklaringar till hur olika arbetsgångar används inom redovisningen för att skapa eller behålla en upplevd legitimitet av företaget. Vidare är institutionell teori ett forskningsområde som från början växt fram ur organisationsteorin. Deegan och Unerman (2011) beskriver hur forskningen på området alltmer börjat tas upp av

3. Teoretisk referensram

redovisningsteorin för att förklara utvecklingen av redovisningsnormer. Området har växt fram i samband med att redovisningen hos företag blivit alltmer omfattande och tidskrävande. Anledningen varför institutionell teori är relevant inom redovisningen är enligt Deegan och Unerman (2011) att ge en alternativ förklaring till bland annat legitimitetsteorin och intressentteorin. Det har växt fram två dimensioner som beskriver institutionell teori och förklarar varför ett företag väljer en specifik arbetsgång inom redovisningen, isomorphism och decoupling.

3.4.1 Kollektivt tänkande i företags årsredovisning

DiMaggio och Powell (1983) delar upp isomorfism i tre områden, coercive isomorphism, mimetic isomorphism och normativ isomorphism. Termen isomorfism är ett område som förklarar en begränsande arbetsgång som kan ske inom en organisation. Det innebär att två företag som arbetar inom samma bransch kan enligt teorin kopiera sin redovisningsstruktur från varandra för att inte uppfattas som annorlunda. Då teorin menar att en arbetsgång som sticker ut kan tillkalla negativ kritik från omvärlden. Coercive isomorphism spinner vidare på intressentens makt över organisationen. Teorin förklarar hur en organisation anpassar sin verksamhet utifrån påtryckningar av intressenter. De krav som intressenterna ställer på företaget kan vara både formella och informella. Kraven kan för organisationen uppfattas som både tvingande, övertygande och inbjudande enligt DiMaggio och Powell. Mimetic isomorphism är en process som förklarar hur en organisation härmar en annan. Metoden är oftast vanlig i delar av organisationer som råder under hög osäkerhet. Då kan den delen av organisationen finna en jämlike med högre legitimitet och kopiera den organisationens arbetsgång. Den sista delen inom området isomorfism är normative isomorphism. Den här delen bygger på samhällets normer i stort. Forskarna lyfter bland annat fram revisorns användning av redovisningsstandarder i sin arbetsgång som ett exempel på normativ isomorfism (DiMaggio och Powell, 1983).

3.4.2 Utelämnande av information som strategi

Klimczak et al (2016) presenterar ytterligare en strategi. Strategin avser att utelämnas information. Det innebär att kommunikátören eller publiceraren med avsikt väljer att utelämnas ett eller delar av ett innehåll för att framställa budskapet som mer positivt. Utfallet av strategin får alltså användaren att tro att de har all information när så inte är fallet. Klimczak et al. förtydligar att det i några fall kan upplevas som att det medvetet skett ett utelämnande av information, men då det egentligen inte skett med avsikt. I stället kan det ha påverkats av olika

3. Teoretisk referensram

redovisningsprinciper som gjort att publiceraren underlåtit att utlämna viss information (Klimczak et al. 2016). Studien konstaterar att användandet av nyss nämnda strategi ökade i noter om de poster i årsredovisningen som präglas av högre osäkerhet. Goodwill har länge varit en post som präglats av osäkerhet och möjlighet för tolkning. Till följd av IFRS förhållandevis svaga principer om nedskrivningsprövning av goodwill så konstaterar författarna att principerna bör ändras för att kommunikationen ska förändras. För att företaget i framtiden ska kunna ge en mer transparent bild om nedskrivningsprövning av goodwill. En rapportering i årsredovisningen som utelämnar strategier för att förbättra upplevelsen av informationen är idag alltså inte möjlig utan att företaget tar skada (Klimczak et al. 2016).

3.5 Sammanfattning av teoretisk referensram

Synen på goodwill har förändrats över tiden. Tidigare var goodwill något tvivelaktigt och en svårdefinierad post i balansräkningen som oftast skulle skrivas av regelbundet och linjärt. I skrivande stund ska goodwillposten genomgå en nedskrivningsprövning årligen och skrivs ner om så anses, vilket leder till komplikationer när företag ska redovisa den. Det finns olika tillvägagångssätt att redovisa goodwill som i sin tur leder till en högre nivå av subjektivitet. Graden av efterlevnad med IFRS 3 är ett intressant problemområde med avseende på goodwill. Goodwill har blivit en allt större och betydelsefull post i finansiella rapporter samtidigt som nedskrivningarna av goodwill i förhållande till totalt redovisad goodwill är väldigt små. Forskningen visar bland annat att från finanskrisen 2008 har goodwillpostens värde stigit i rasande fart.

Det leder författarna till frågeställningarna som har presenterats tidigare i rapporten. Före pandemins utbrott år 2019 var det väldigt få nedskrivningar och de nedskrivningar som gjordes var otroligt små i förhållande till goodwills värde. Det är därför intressant att se om en liknande situation uppstår under en lågkonjunktur samt analysera hur företag agerar redovisningsmässigt i osäkra tider. Vidare är det av intresse att undersöka om det kan urskiljas någon skillnad i ett företags årsredovisningar mellan två år som består av en låg- och högkonjunktur.

Forskning visar att företag har en tendens att efterlikna varandra. Speciellt i poster som det råder osäkerhet kring, som goodwill. Därutöver indikerar svenska myndigheter att Covid-19 pandemin har lett till en lågkonjunktur (Konjunkturinstitutet, 2020). Flertalet företag har påverkats med stor minskning av sålda produkter och tjänster. Det är därför rimligt att anta att

3. Teoretisk referensram

den har en stark påverkan på företags årsrapporter i ett led att skademinimera under osäkra tider. Inte minst kunde man utläsa att Covid-19 nämndes i stort sett i alla Large Cap företags årsredovisningar. Om det skulle gå att utläsa stora förändringar i årsrapporterna, är det då rimligt att anta att det är en direkt påföljd av Covid-19 pandemin?

4. Institutionalialia

I kapitlet presenteras en genomgång av de standarder som är av vikt för uppsatsen. Standarderna som presenteras är IFRS 3, IAS 36 och IAS 38. Dessutom ges en definitionsförklaring till återvinningsvärde och framtida kassaflöden.

4.1 Goodwill

Goodwill är en immateriell tillgång med obestämbar nyttjandeperiod som definieras i IAS 38. Goodwill är den tillgång som över tid har varit det mest omdiskuterade i samband med rörelseförvärv (Marton et al. 2020). Traditionellt har skillnaden mellan verkligt värde på den förvärvade rörelsen och bokfört värde på eget kapital hamnat som en goodwill (Marton et al. 2020). I realiteten innebär detta att skillnaden mellan verkligt värde och redovisat värde på tillgångar redovisas som goodwill vilket i sin tur gör att goodwill blir omfattande (Marton et al. 2020). Detta skiljer sig dock från IFRS 3 som har en annan utgångspunkt vilket kommer att presenteras nedan.

4.2 Standarder

4.2.1 IFRS 3 Rörelseförvärv

IFRS 3 trädde i kraft år 2005 och innebar att regler utvecklades så att alla identifierbara immateriella tillgångar ska redovisas skilt från goodwill. Syftet med IFRS 3 är att goodwillbeloppet reduceras vilket i sin tur leder till att sättet att redovisa goodwill blir mindre viktigt (Gauffin och Nilsson, 2021). Dessutom innebar införandet av IFRS 3 att företags resultat förfinades genom att immateriella tillgångar som har varierande nyttjandeperiod skrivs av var för sig (Gauffin och Nilsson, 2021).

Syftet med standarden är att förbättra relevansen, tillförlitligheten och jämförbarheten som ett företag tillhandahåller vid ett rörelseförvärv enligt IFRS 3 p. 1. Vid ett rörelseförvärv ska företag redovisa det genom att tillämpa förvärvsmetoden. För att få tillämpa förvärvsmetoden finns det fyra kriterier som måste vara uppfyllda. För det första måste det ske en identifiering av förvärvaren och därefter ska det ske fastställande av förvärvstidpunkten. Vid förvärvstidpunkten ska förvärvaren redovisa de identifierbara tillgångarna, de övertagna skulderna och eventuella innehav utan bestämmande inflytande i det förvärvade företaget

4. Institutionalialia

enligt IFRS 3 p. 5. Utgångspunkten för IFRS 3 är att övervärden ska hänföras till specifika tillgångar och skulder. Detta leder till att goodwill blir residualen, det vill säga, det som blir över av skillnaden mellan köpeskillingen och nettovärdet (Marton et al. 2020).

Det finns i teorin tre sätt att redovisa goodwill (Marton et al. 2020)

1. Omedelbar eliminering mot eget kapital.
2. Aktivering och systematisk avskrivning över tid.
3. Aktivering och ingen avskrivning.

Metod två och tre kombineras oftast med en nedskrivningsprövning, och IFRS 3 tillämpar metod tre för goodwill (Marton et al. 2020). Utöver det har IFRS 3 höga krav på att identifiera och värdera tillgångar. Det i sin tur bör leda till att goodwill är lägre än den annars skulle vara i andra fall (Marton et al. 2020). Den underliggande tanken med införandet av IFRS 3 var att införa en tydligare definition av goodwill. I IFRS 3 definieras värdet av goodwill som nettot per förvärvstidpunkt av beloppen för de identifierbara förvärvade tillgångarna och övertagna skulder. Den definitionen stämmer inte alltid överens med hur företagen väljer att redovisa goodwillposten (Giuliani och Brännström, 2011). Inte heller går det alltid i linje med rådande forskning, som till exempel studien som utfördes av Johnson och Petrone (1998). Det leder till komplikationer i avseendet att värdera goodwill på ett objektiva och harmoniska tillvägagångssätt.

4.2.2 IAS 36 Nedskrivningar

Immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod och immateriella tillgångar som ännu inte är färdiga för användning ska prövas för nedskrivningsbehov minst en gång per år. Goodwill som uppkommer i rörelseförvärv har i praktiken alltid obestämbar nyttjandeperiod. (Marton et al. 2020)

De tillgångar som har en obestämbar nyttjandeperiod får inte skrivas av systematiskt över tid, utan ska i stället testas för nedskrivningsbehov minst en gång per år eller när en indikation om värdeminskning uppstår. (Marton et al. 2020).

Nedskrivning av goodwill regleras i IAS 36, vid nedskrivningsprövning ska tillgångens redovisade värde jämföras mot dess återvinningsvärde och skrivas ner i de fall då återvinningsvärdet är lägre än det redovisade värdet (IFRS-volymen 2020, 2020). Återvinningsvärdet definieras som det högsta av det verkliga värdet minus

4. Institutionalialia

försäljningskostnader eller nyttjandevärde för en tillgång eller kassagenererande enhet. Beräkning av nyttjandevärde för en tillgång ska enligt IAS 36 p. 30 innefatta:

- a) en uppskattning av de framtida kassaflöden som företaget förväntar sig att erhålla från tillgången,
- b) förväntningar om möjliga variationer vad gäller dessa framtida kassaflödens storlek och tidpunkt,
- c) pengars tidsvärde, som representeras av aktuell riskfri ränta,
- d) priset för att bära den osäkerhet som finns i tillgången, och
- f) andra faktorer, såsom svag likviditet, som marknadsaktörer skulle återspegla vid prissättning av de framtida kassaflöden företaget förväntar sig att erhålla från tillgången.

Således baseras nedskrivningar i hög grad på bedömningar hos dem som upprättar redovisning. Det lämnar utrymme för osäkerhet då det faktiska utfallet kan avvika från prognoser. Beräkningarna baseras på variablerna (Marton et al. 2020).

1. Framtida kassaflöden.
2. Val av diskonteringsränta.

I IAS 36 finns riktlinjer för hur framtida kassaflöden bör beräknas. Beräkning av framtida kassaflöden ska baseras på företagsledningens bästa bedömning av de ekonomiska förhållanden som beräknas råda under tillgångens återstående nyttjande period. Som underlag för kassaflödesberäkningar ska de baseras på de senaste fem årens budgetar och prognoser (Marton et al. 2020).

I IAS 36 anges det att nyttjandevärdet är baserat på diskonterade framtida kassaflöden (Marton et al. 2020). För att få fram nyttjandevärdet ska företag bestämma en diskonteringsränta (Marton et al. 2020). Ju lägre diskonteringsränta som fastställs, desto högre värde kommer tillgången att få i samband med diskonteringen (Marton et al. 2020). Vidare ska diskonteringsräntan underbyggas på marknadsnoteringar (Marton et al. 2020). Räntesatsen bygger på de avkastningskrav som kan förklaras med aktuella marknadsmässiga transaktioner för tillgångar som även finns i motsvariga noterade företag (Marton et al. 2020).

4. Institutionalialia

4.2.2.1 Kassagenererande enhet

IAS 36 p. 6 definierar en kassagenererande enhet på följande sett "En kassagenererande enhet är den minsta identifierbara grupp av tillgångar som vid en fortlöpande användning ger upphov till inbetalningar som i allt väsentligt är oberoende av andra tillgångar eller grupper av tillgångar". Enligt punkt 80 i IAS 36 så ska goodwill fördelas över förvärvarens kassagenererande enheter eller grupp av enheter som väntas bli gynnade av synergierna i förvärvet för att sedan testa nedskrivningsbehovet i varje enskild kassagenererande enhet (IFRS-volymer 2020, 2019). Målet är att identifiera en kassagenererande enhet på så låg nivå som möjligt, allt för att undvika att otillåtna kvittningar sker på en högre nivå och att fel tillgångar skrivs ned (Marton et al. 2020).

4.2.3 IAS 38 Immateriella tillgångar

IAS 38 är en standard inom IFRS som fick sitt nuvarande format år 2005. Standarden beskriver för användaren vilka immateriella tillgångar som ska redovisas i balansräkningen, och vilka som inte ska det. En vanlig distinktion som görs i standarden är att företaget ska separera på internt och externt upparbetade immateriella tillgångar (Marton et al. 2020).

För att kunna definiera om tillgången är redovisningsbar så krävs det att vissa kriterier är uppfyllda. Tillgången ska vara identifierbar vilket den är om den går att avskilja från företaget. Genom att den går att sälja, hyra ut, överlåta, licensiera eller byta (IAS 38, p.12a). Den immateriella tillgången kan även klassificeras som identifierbar om den uppkommit ur avtalsenliga eller juridiska rättigheter (IAS 38, p.12b). Därefter så ska företaget ha kontroll över tillgången. Företaget innehar kontroll över tillgången "om det har förmågan att säkerställa att framtida ekonomiska fördelar från den kommer företaget till del och att begränsa andras möjligheter att få del av dessa fördelar" (IAS 38, p.13). Därutöver ska tillgången även sannolikt tillbringa företaget ekonomiska fördelar i framtiden (IAS 38, p.17).

4.3 Återvinningsvärde

En tillgångs återvinningsvärde kan beskrivas som det framtida kassaflödet som tillgången kommer till att generera. Marton et al. (2020) beskriver att det finns två sätt för en tillgång att generera ett framtida kassaflöde. Det första sättet är genom att sälja tillgången. Då räknas tillgångens nettoförsäljningsvärde ut, vilket är det verkliga värdet minus de försäljningskostnader som uppkommer vid eventuell försäljning. Det andra sättet är att

4. Institutionalalia

använda tillgången exempelvis genom att producera något med den, som säljs och på det sättet genererar ett kassaflöde. Det kallas för nyttjandevärdet och beräknas genom att fastställa nuvärdet av det som tillgången förväntas generera i framtiden. Återvinningsvärdet är det värde som är högst av nettoförsäljningsvärdet och nyttjandevärdet. Om någon av dessa två värden överstiger det värde som tillgången är redovisat till, så behövs ingen nedskrivning av tillgången göras. Skulle däremot båda värdena understiga det redovisade värdet, så skall en nedskrivning göras så att det redovisade värdet motsvarar återvinningsvärdet (Marton et al. 2020).

4.4 Företagsledningens prognoser om framtida kassaflöden

Det är företagsledningen som beräknar företagets framtida kassaflöden och de ska baseras på deras bästa bedömning av de ekonomiska förhållande som de beräknar att tillgången kommer ha under sin resterande nyttjandeperiod (Marton et al. 2020). Som hjälp till sina bedömningar använder företagsledningen budgetar och prognoser som normalt omfattar en period på högst fem år. Desto längre tidsperioden är ju större är osäkerheten. Därför måste ett kassaflöde som beräknas för tiden efter fem år vara motiverat ifall det beräknas öka, annars antas det vara oförändrat eller avtagande. Alla framtida kassaflöden nuvärdesberäknas och bedömningarna som görs utgår ifrån tillgångens befintliga skick och den befintliga användningen. Det vill säga att ingen hänsyn tas till framtida investeringar som potentiellt skulle kunna öka kassaflödet som tillgången genererar. Däremot tas hänsyn till de kostnader som uppkommer för att bibehålla tillgången i befintligt skick (Marton et al. 2020).

5. Empiri och analys

I empirikapitlet presenterar författarna den data som samlats in genom årsredovisningar från de utvalda företagen. Kapitlet inleds med en översikt över antal företag och antal nedskrivningar av goodwill som gjorts åren 2019 respektive 2020. Vidare presenterar författarna en sammanställning över den ekonomiska ställningen på Large Cap. Sedan presenteras data branschvis och därefter några utvalda företag.

Av de 76 företag som har undersökts var det 14st som gjorde en nedskrivning av sin goodwill år 2020 och 10st år 2019. Vidare presenterar även tabellerna hur företagen är fördelade branschvis och hur många nedskrivningar som gjordes i respektive bransch. Det går att utläsa att en klar minoritet av företagen utförde nedskrivningar för båda åren. År 2020 var det enbart 18,42% som genomfört nedskrivning av sin goodwill och 13,16% föregående år. Det har alltså skett en ökning av företag som gjort goodwillnedskrivning. Det är fortfarande förhållandevis få av Large Cap företagen som faktiskt verkställde en nedskrivning.

Branscher	Företag	Nedskrivningar 2020	Nedskrivningar 2019
Telekom	3st	1st	1st
Teknik	2st	1st	0st
Material	5st	0st	0st
Konsumentvaror	11st	0st	1st
Konsumenttjänster	5st	1st	0st
Industri	23st	8st	3st
Hälsovård	5st	0st	0st
Finans	15st	3st	3st
Fastigheter	6st	0st	2st
Energi	1st	0st	0st
Totalt	76st	14st	10st

Tabell 1: Antal företag samt nedskrivningar fördelat branschvis år 2020 och 2019

Hälften av branscherna hade oförändrad antal nedskrivningar mellan åren. Det var totalt 20% av branscherna som hade ett lägre antal av nedskrivning mellan åren och 30% hade en ökning. Industri är den bransch i urvalsgruppen där antalet nedskrivningar ökade mest. Där var ökningen av antalet goodwillnedskrivningar 166,67% mellan 2019 och 2020. Trots att antalet nedskrivningar har ökat är det förvånande att det inte skedde ännu fler nedskrivningar. En förklaring till det är enligt Hayn och Hughes (2006) att det kan finnas fördröjningar av

5. Empiri och analys

goodwillnedskrivningar. Deras studie visar att nedskrivningar av goodwill kan dröja tre till fyra år efter det att goodwillens värde har minskat tills det att en nedskrivning faktiskt sker. Trots att antalet nedskrivningar har ökat, vilket överensstämmer med tidigare forskning, är det förvånande att det inte skedde en mer signifikant förändring i antalet nedskrivningar. Till följd av ökad riskpremie på marknaden och en negativ BNP utveckling (Gauffin och Thörnsten, 2010).

5.1 Förhållandet mellan goodwill och totalt eget kapital

Den totala goodwillposten för året 2020 minskade något jämfört med föregående år. Totala goodwillposten för de utvalda företagen motsvarade 910 573 724 tkr, och den totala egna kapitalposten motsvarade 3 182 769 817 tkr. I procent så innebar det att den totala goodwillposten motsvarade 29% av det totala egna kapitalet på Large Cap för år 2020. Vilket var en minskning med 2% och minus 14 069 100 tkr från år 2019 då goodwillposten utgjorde 31% av det totala egna kapitalet. Utmärkande för båda åren var att Swedish Match och Lundin Energy redovisat ett negativt eget kapital vilket ökar den totala goodwillpostens storlek i förhållande till totalt eget kapital. Det går alltså inte att se en signifikant förändring i goodwillpostens förhållande till eget kapital de redovisade åren. I stället har goodwillposten förändrats i ungefär samma takt som det egna kapitalet och utgör även efter år 2020 en stor del i balansräkningen hos Large Cap företagen.

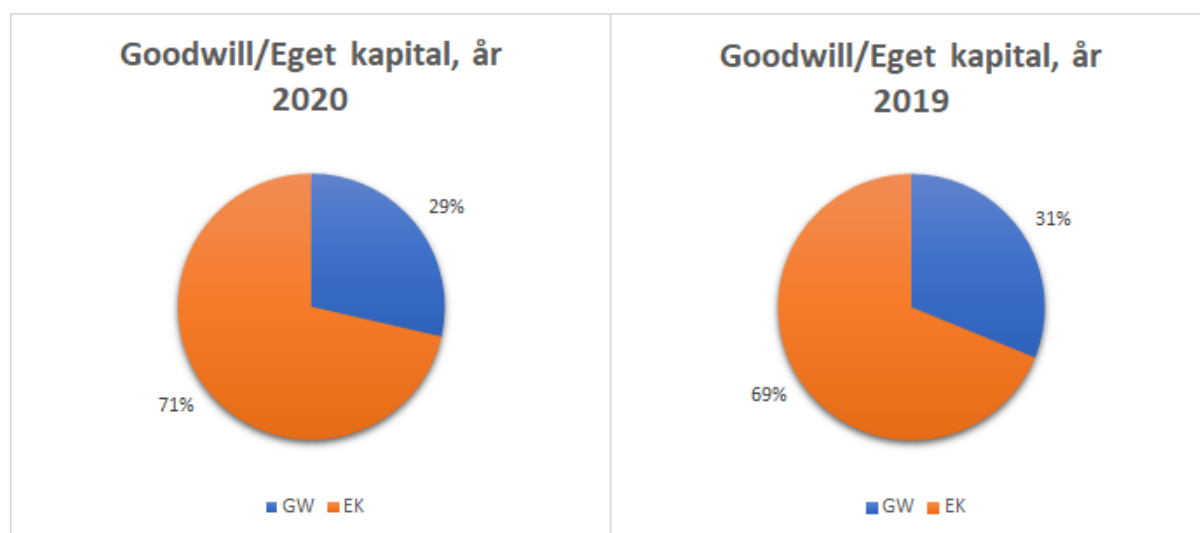

Diagram 1: Total goodwill i förhållande till totalt eget kapital år 2020 och 2019

5.2 Hur har storleken på goodwill och nedskrivningar förändrats mellan åren 2020 och 2019?

Från år 2019 till 2020 så minskade total goodwill bland Large Cap företagen med 1,52%, vilket motsvarar en nedgång med 14 069 100 tkr. Vi ser även att den totala nedskrivningen som andel av total goodwill för 2020 uppgick till 1,31%. Det är en ökning från år 2019 då den totala nedskrivningen som andel av total goodwill uppgick till 0,89%. Vi kan utifrån det konstatera att nedskrivningarna för år 2020 ligger något över det intervall om 0,6–1,1 % i total årlig nedskrivning som Gauffin och Nilsson (2021) presenterar mellan åren 2009–2019. Nedskrivningarna av goodwill var år 2020 3 752 373 tkr högre än föregående period 2019, en ökning med 45,73%. Att nedskrivningar ökade beror på många variabler men en bidragande faktor kan vara konjunkturläget som följt av Covid-19.

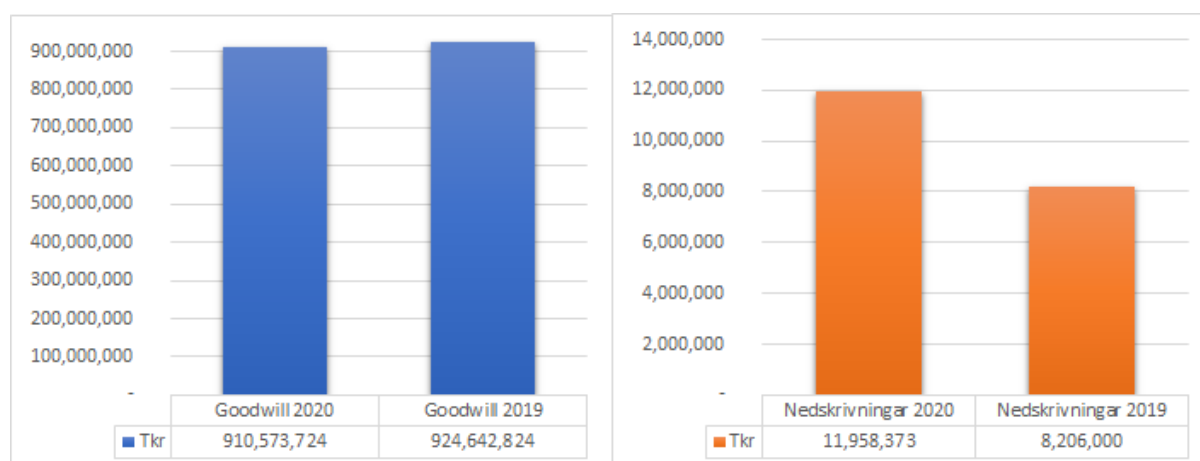

Diagram 2: Total goodwill respektive totala nedskrivningar år 2020 & 2019

Telia gjorde den största nedskrivningen för år 2020, 7 835 000 tkr, vilket utgör 66% av de totala goodwillnedskrivningarna för perioden. I deras årsrapport beskriver de att nedskrivningen av goodwill är hänförlig till verksamheten i Finland.

Den näst största goodwillnedskrivningen av ett företag år 2020 var Securitas. Det givna året skrev de ner goodwill med 382 000 tkr vilket utgjorde 3,19% av de totala nedskrivningarna för året. De förklarar i sin årsredovisning att nedskrivningsbehovet grundas i en marknadsmässig förändring inom säkerhetsbranschen, där en känsligare infrastruktur, globalisering och digitalisering pådrivit en omvandling, där den lokala affären inte längre har samma betydelse. Företagen har också beslutat att upphöra sin verksamhet i 11 länder. Att Covid-19 och rådande lågkonjunktur under 2020 ligger som huvudsaklig grund för nedskrivningen finns det i

5. Empiri och analys

årsredovisningen inget som indikerar. Alfa Laval är det företag som gjort den tredje största goodwillnedskrivningen år 2020, med 360 000 tkr (3% av total nedskrivning 2020). De förklarar i sin årsrapport att omstruktureringskostnader ligger som huvudsaklig grund bakom goodwillnedskrivningen. Den fjärde största nedskrivningen gjorde Sandvik med 304 000 tkr. Skälet bakom anges vara en nedstängning av en mindre verksamhet inom företaget.

5.3 Perspektiv på storleken av goodwill och nedskrivningar

Diagrammet nedan innehåller samma information som *diagram 2*, men ger ett perspektiv på hur små nedskrivningarna av goodwill är i förhållande till storleken på goodwill. Trots att total goodwill minskat och totala nedskrivningar ökat något år 2020 jämfört med år 2019 så kan ingen signifikant skillnad utläsas. Totala nedskrivningar i förhållande till total goodwill ökade från 0,89% år 2019 till 1,31% år 2020. Gauffin och Thörnsten (2010) förklarar att aktörer på marknaden förväntar sig en ökning av nedskrivningar i en period av ekonomisk avmattning. Det stämmer överens med hur Large Cap företag har agerat de senaste två åren. Det ska dock påpekas att ökningen är mycket blygsam. En förklaring till det är enligt tidigare forskning att ledningen försöker styra nedskrivningarna i ett försök att påverka och uppfylla finansiella mål (Hayn och Hughes, 2006).

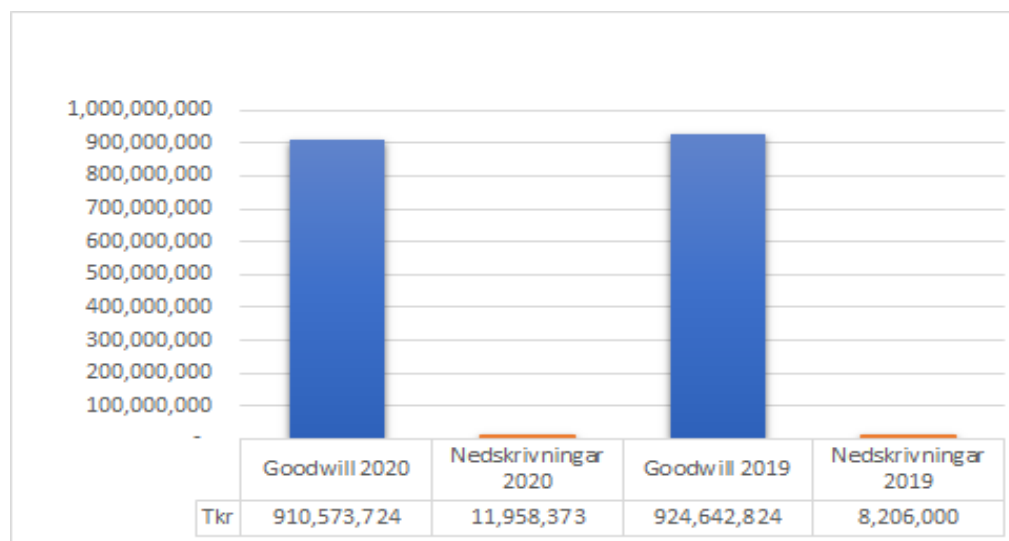

Diagram 3: Total goodwill respektive totala nedskrivningar år 2020 & 2019

5.4 Goodwills fördelning branschvis

Då författarna har som avsikt att undersöka goodwill i förhållande till olika poster i årsredovisningarna måste storleken på goodwill och hur den är allokerad presenteras. Goodwills fördelning branschvis kommer senare i rapporten att användas för just det ändamålet. För att ge läsare en övergripande bild i senare del av analysen presenteras därför den datan i det här kapitlet.

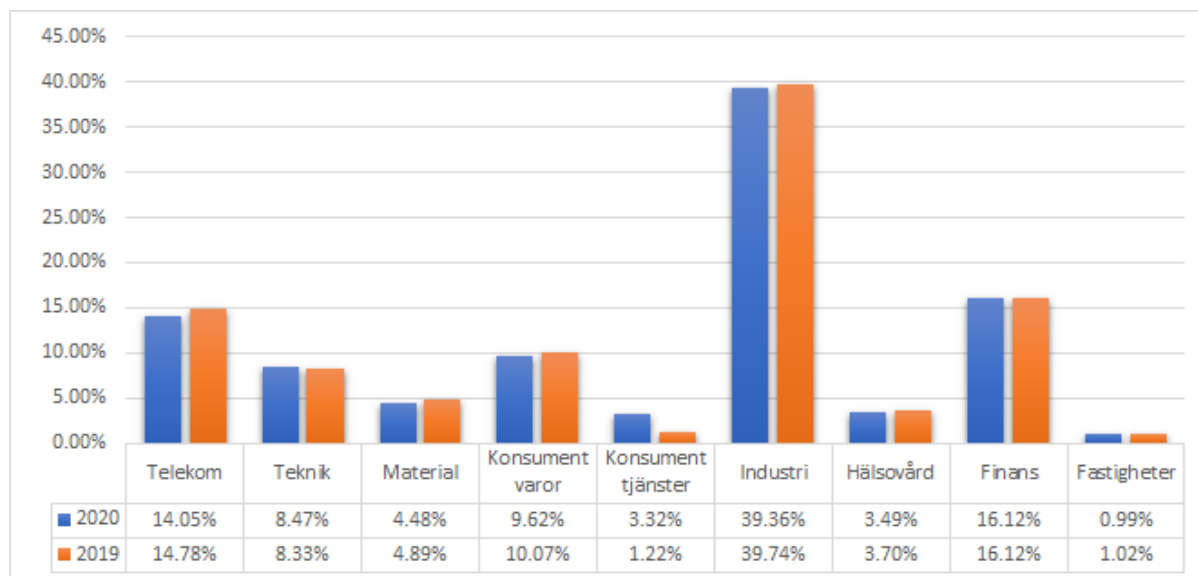

Diagram 4: Andel av total goodwill fördelat branschvis

Vid en fördelning av goodwill över branscherna på Large Cap så kan vi utläsa att industriföretagen bidrar med ca 40% av total redovisade goodwill. Industriföretagen består av 23st företag vilket utgör ca 30% av studiens totala urval, och kan därför förklara fördelningen i diagrammet. Vidare så ser vi att det inte skett några stora förändringar i fördelningen av goodwill mellan åren 2019 och 2020. Vi ser dock att det skett en liten minskning av upptagen goodwill i alla branscher förutom teknik och konsumenttjänster. Vilket är två branscher som i stället ökat sin andel av total goodwill något. Evolution Gaming är den största bidragande orsaken till att branschen konsumenttjänster ökat sin andel av total goodwill till 3,32% (1,22%). Evolution Gaming har från bokslutet 2019 till bokslutet 2020 ökat sin redovisade goodwill från 130 263 tkr till 18 412 117 tkr. Den stora förändringen förklaras av att företaget haft en stark ekonomisk tillväxt under perioden. Evolution Gaming har under år 2020 gjort många företagsförvärv, och ökade även sitt rörelseresultat med 90% från år 2019. Företagets VD uttrycker sig positivt till företagets utveckling i årsrapporten 2020, och menar på att Covid- 19 pandemin bidragit till ett ökat inflöde av kunder i företaget.

5.5 Nedskrivningarnas allokering branschvis

År 2020 så var 65,52% av de totala goodwillnedskrivningarna gjorda bland Large Cap företagen hänförliga till telekombranschen. Vilket till stor del beror på att Telia genomförde en nedskrivning på 7 835 000 tkr. Vi ser också en stor skillnad i finansbranschen där nedskrivningarna år 2019 uppgick till 52,4% av de totala nedskrivningarna det året. Vilket till stor del beror på Intrum som gjorde en nedskrivning på 2 700 000 tkr år 2019. Vi ser även en minskning från 35,21% till 27,13% i industribranschens andel av den totala goodwillnedskrivningen. Den totala nedskrivningen i kronor inom industribranschen skiljer sig med ca 300 000 tkr mellan åren, och minskningen i procent får därför anses påverkats mest av telekombranschens stora andel av total nedskrivning.

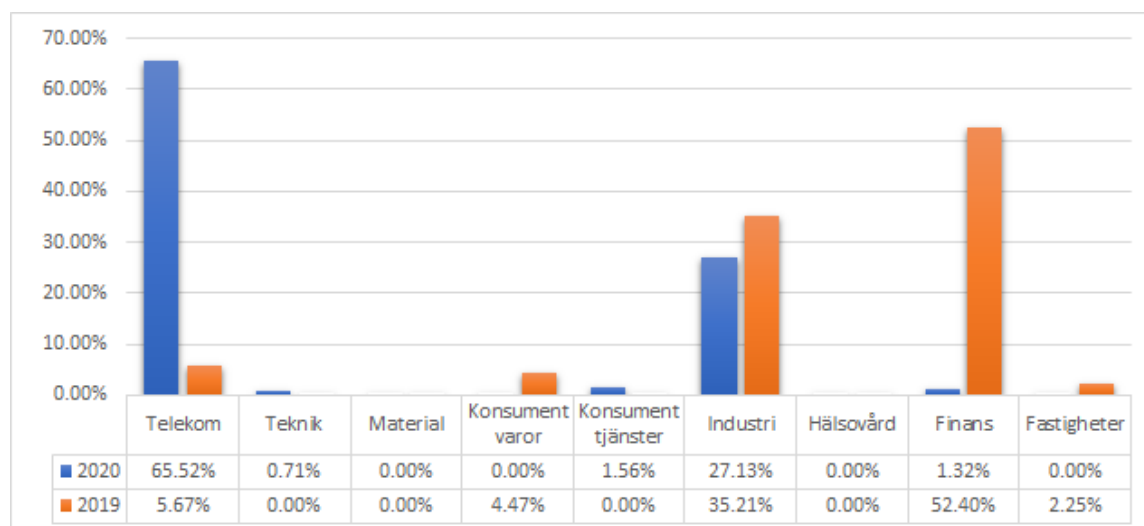

Diagram 5: Andel av total goodwillnedskrivning fördelat branschvis

Telia redovisar i sin årsrapport för år 2020 att den stora nedskrivningen av goodwill är hänförlig till sin verksamhet i Finland. Företaget presenterar en uppskattning av att Covid-19 pandemin haft en total negativ effekt på 2020 års tjänsteintäkter med ca 2 miljarder kronor. Telia presenterar vidare att verksamheten i Finland därav också producerat ett sämre resultat mot föregående år, och att det redovisade värdet legat mycket nära återvinningsvärdet vilket orsakat nedskrivningen. Värt att notera är att Telia även i årsrapporten för 2019 presenterar att det redovisade värdet för verksamheten i Finland legat mycket nära återvinningsvärdet. Att Telia inte valde att göra en nedskrivning av goodwill 2019 kan man därför ställa sig frågande till. Företagets agerande kan dock förklaras av Bepari (2014) upptäckt om att företagen ökade sin efterlevnad av IAS 36 under finanskrisen 2008. Även The economic disturbance theory av Gorts (1969) angående att en fundamental ekonomisk störning kan leda till förändringar i företagets redovisning kan förklara Telias agerande.

5. Empiri och analys

Vidare så noterar författarna av den här studien att Tele 2 inte gjort någon nedskrivning av goodwill för år 2020, ett företag som kan liknas med Telia. I likhet med Telia så presenterar Tele2 i sin årsredovisning för 2020 att pandemin haft en negativ effekt på verksamheten. Företaget presenterar i synnerhet att den organiska tillväxten minskat med 3%. Till skillnad från Telia så presenterar Tele 2 dock inget avsnitt där man mer ingående förklarar Covid-19 pandemins påverkan på verksamheten, eller hur företaget ser på framtida utveckling. Klimczak et al (2016) säger att det förekommer att företag väljer att utelämna viss information vid publikationer för att framställa det presenterade materialet som mer positivt. Istället för att Tele 2 endast talat om för intressenten att pandemin haft en negativ påverkan men att inget nedskrivningsbehov av goodwill föreligger. Så hade Tele 2 även vidare kunnat presentera sin tro om framtidsutsikterna, och hur pandemins fortsatta utveckling eventuellt kan påverka nedskrivningsbehovet av företagets tillgångar.

5.6 Relationen mellan goodwill och eget kapital branschvis

Förändringen av total goodwill i förhållande till eget kapital från år 2019 till år 2020 är inom alla branscher lägre med undantag för telekom där den ökat med 5 procentenheter och konsumenttjänster där den ökat med 0,7 procentenheter. Den största förändringen i goodwill/eget kapital från år 2019 till 2020 finnes inom hälsovårdsbranschen, där den minskade från 70,7% till 59,52 %. Teknik är den bransch där goodwill i förhållande till eget kapital är som störst, goodwillposten för år 2020 är 101,57% större än det egna kapitalet. Dock relativt oförändrat mot föregående år. Vi kan konstatera att goodwillposten har minskat i förhållande till eget kapital efter bokslutet 2020. Även fast vi noterar en minskning så ser vi fortfarande att goodwillposten utgör mer än 50% av det egna kapitalet i 4 av 9 branscher, och där industri ligger väldigt nära 50 procent gränsen.

Gauffin och Nilsson (2021) presenterade i sin studie att andelen av deras undersökta företag som redovisade en goodwill/eget kapital på minst 50% motsvarade ca 38% av urvalet. I författarnas studie är det 36 av 76 företag (47%) år 2020, och 32 av 76 (42%) år 2019 som presenterar en goodwill som utgör minst 50% av det egna kapitalet. Vi kan alltså se en ökning av antal företag vars goodwill utgör minst 50% av eget kapital efter bokslutet 2020. Vad som kan bli problematiskt för de företag som har en så pass stor redovisad goodwill är att en nedskrivning påverkar årets resultat och i sin tur det fria egna kapitalet. Vid en nedskrivning av goodwill kan det egna kapitalet därför minskas mycket i förhållande till nedskrivningens storlek. Vidare så kan ett eget kapital som understiger hälften av företagets

5. Empiri och analys

redovisade aktiekapital innebära att styrelsen måste genomföra en kontrollbalansräkning för att slippa bli personligt ansvariga för företagets skulder enligt aktiebolagslagen, kap 25 § 13. Trots de regler om storleken på eget kapital som finns skrivet i aktiebolagslagen, så är det relativt många styrelser som låter företagets goodwill växa till nivåer där en 100% nedskrivning skulle riskera att minska det egna kapitalet med minst 50%.

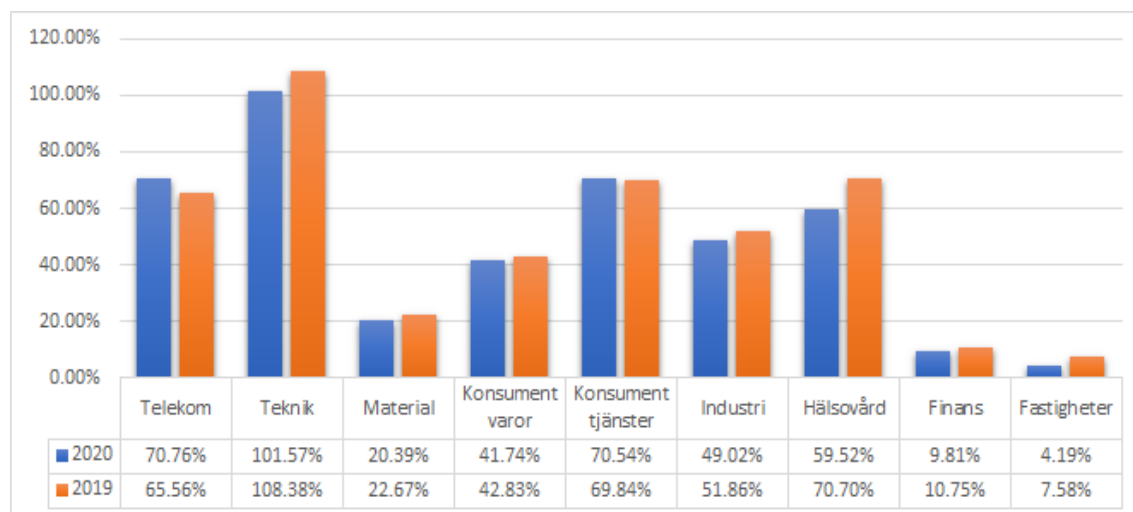

Diagram 6: Goodwill i förhållande till eget kapital branschvis

Hayn och Hugh (2006) presenterade i sin studie att ett passivt agerande vid nedskrivningen av goodwill kan förklaras till att det just påverkar årets resultat negativt. En styrelse som därför väljer att avstå en nedskrivning av goodwill kan därav skona företaget en försämring av resultatet. Goodwill posten är förknippad med mycket osäkerhet vilket även det påverkar styrelsens beslut. DiMaggio och Powell (1983) förklarar i sin studie att de poster i redovisningen där det råder högre osäkerhet ofta innefattar en grad av mimetic isomorphism. Det vill säga ett härmande beteende där man finner sin jämlike för att kopiera deras metod för att uppnå högre legitimitet. Den relativt oförändrade bilden av goodwill/eget kapital kan därför enligt författarna genomsyras av en viss grad av mimetic isomorphism. En styrelse i ett börsnoterat företag får anses vara medveten om en större nedskrivnings påverkan på det egna kapitalet. Trots det så redovisar efter bokslutet 2020 närmare hälften av Large Cap företagen en goodwillpost om minst 50% av eget kapital. När närmare 50% av ett urval agerar på ett specifikt sätt så kan det finnas någon form av härmande beteende.

5.7 Goodwills storlek i relation till årets resultat

Det vi ser i diagram 7 är goodwillpostens storlek i förhållande till årets resultat före skatt fördelat branschvis. Vi noterar en stor skillnad inom hälsovård där goodwillposten för år 2020 uppgick till 1147,11% av årets resultat. Förklaringen till det är att 4 av 5 företag inom hälsovård har redovisat ett sämre resultat för år 2020 än för år 2019. Getinge är det företag som drar ner branschens resultat mest då de redovisar ett negativt resultat om -2 327 000 tkr för året 2020. Vi noterar liknande trender även i de andra branscherna där vi ser ett försämrat resultat år 2020 jämfört med 2019. Det totala årets resultat för Large Cap minskade från 588 531 112 tkr (2019) till 467 826 839 tkr (2020). Vilket är en minskning med 120 704 273 tkr och ca 20%. Vi har tidigare noterat att goodwillnedskrivningarna inte heller förändrats markant mellan jämförelseåren. Vilket vidare medför att vi ser en ökning av goodwillpostens storlek i förhållande till årets resultat för år 2020 i diagrammet nedan.

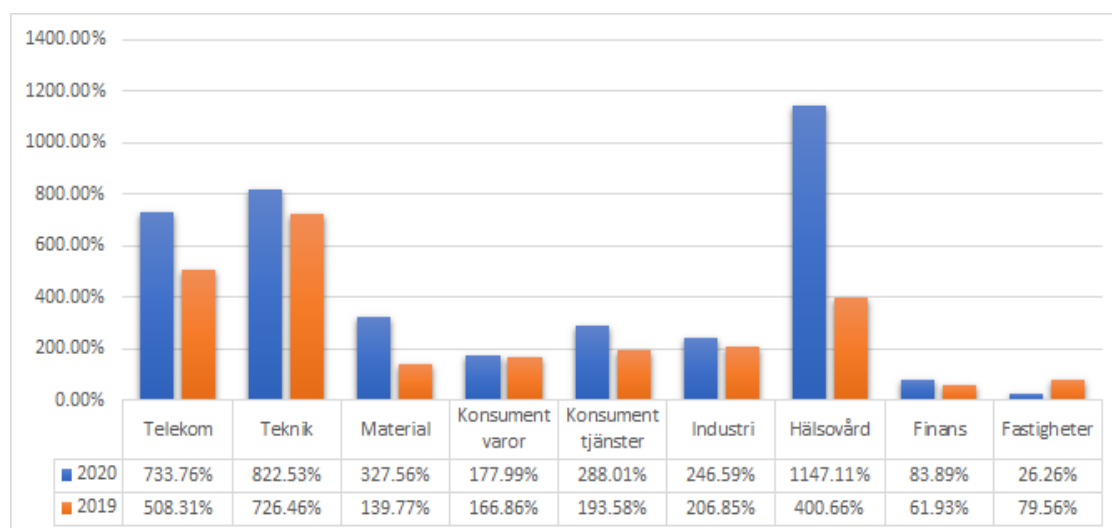

Diagram 7: Goodwill i förhållande till årets resultat, branschvis

När goodwillposten väl skrivs ner och därav minskar till storlek så har vi tidigare nämnt att det i sin tur påverkar årets resultat negativt. En gemensam nämnare som vi kan utläsa ur företagens årsredovisningar för år 2020 är hur pandemin har bidragit med osäkerhet, och i vissa fall även påverkat verksamhetens resultat negativt. Hayn och Hugh (2006) kom i sin studie fram till att en nedskrivning av goodwill kan vara fördröjd med 3 till 5 år, i vissa fall upp till 10 år. Om den negativa förändringen i årets resultat nu beror på att de kassagenererande enheterna bidragit med ett lägre kassaflöde under året 2020 så kan det alltså dröja till år 2025 innan vi ser en nedskrivning av goodwillposten. Värt att notera är att Hayn och Hugh genomförde sin studie mellan åren 1988–1998, det vill säga en tidsperiod som inte drabbades av någon större ekonomisk kris.

5.8 Förändring i antaganden av diskonteringsränta

Av de 76 företag som undersökts var det 73 som redovisat vilken diskonteringsränta som använts för att diskontera framtida kassaflöden. Av dessa var det 28 (38%) som använde en högre diskonteringsränta år 2020 jämfört med 2019. 24 företag använde en lägre och resterande 21 företag använde samma diskonteringsränta år 2020 som 2019. Detta skiljer sig från Gauffin och Thörnsten (2010) studie om nedskrivningar av goodwill under finanskrisen år 2008, då de kom fram till att endast 17% av de företag som de undersökte hade höjt sin diskonteringsränta under finanskrisen. Gauffin och Thörnsten menar på att diskonteringsräntan bör höjas i osäkra tider då riskpremien ökar i osäkra tider. Gauffin och Thörnsten undersökte en större del av företagen som är noterade på stockholmsbörsen än vad denna studie ämnar göra, då de inte endast undersökte Large Cap. Det presenteras inte huruvida diskonteringsräntan förändrats för de företag som är noterade på Large Cap. Det kan därför inte konstateras om det är fler företag noterade på Large Cap som har höjt sin diskonteringsränta under Covid-19 pandemin jämfört med finanskrisen 2008.

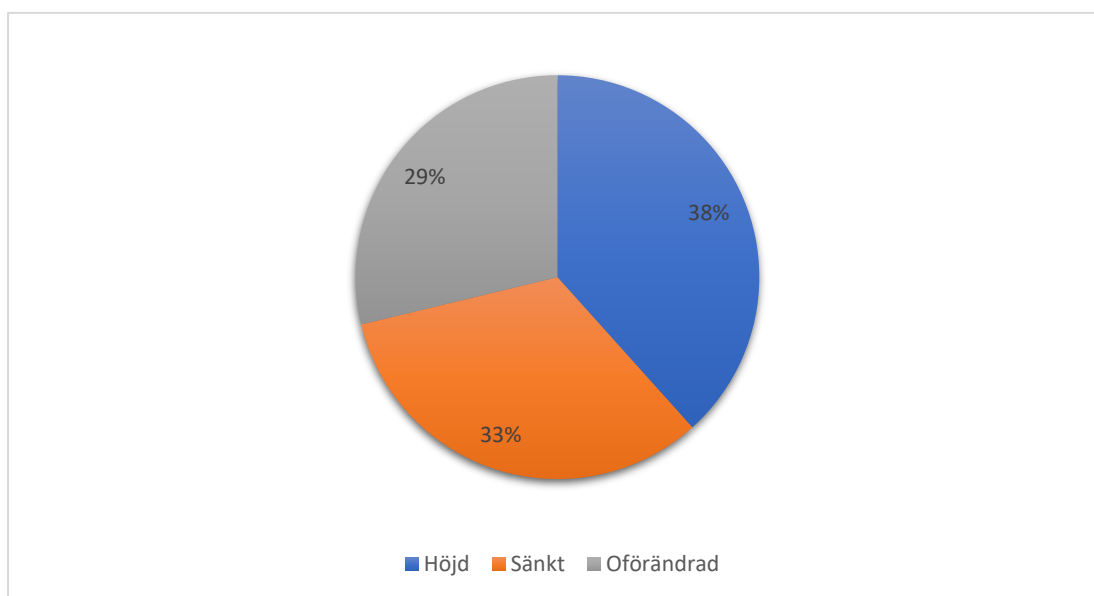

Diagram 8: Förändring av diskonteringsränta mellan 2019 och 2020

En höjd diskonteringsränta innebär en högre sannolikhet för att ett nedskrivningsbehov av goodwill ska uppstå. Av de 14 företag som genomförde en nedskrivning 2020 var det endast sex av dem som höjt sin diskonteringsränta år 2020 jämfört med 2019. Fyra av dem hade sänkt sin, tre av dem använde samma diskonteringsränta, och för ett av företagen är diskonteringsräntan okänd. Sex av de nedskrivningar som genomfördes år 2020 kan därför

5. Empiri och analys

delvis förklaras av den höjda diskonteringsräntan som företagen använde. För sju av de resterande företagen är däremot inte diskonteringsräntan en del av förklaringen, nedskrivningsbehovet grundar sig troligtvis i företagsledningarnas prognoser om framtida kassaflöden.

För de företag som har genomfört en nedskrivning år 2020 men använt en lägre diskonteringsränta eller samma som de använde år 2019, har WACC beräknats för respektive företag. För att vidare få en förståelse för hur nära den beräknade WACC ligger den diskonteringsräntan som företagen har använt sig av. Författarna har även räknat ut en teoretisk WACC för Nordea och Medicover då de sänkte sin diskonteringsränta med mer än 1% från år 2019.

Företag	Teoretisk WACC	Använd WACC	Diff
Peab	6,90%	7,65%	-0,75%
Atlas Copco	8,73%	10,50%	-1,77%
Investor	6,97%	9,66%	-2,69%
Indutrade	10,19%	8%	2,19%
Bure Equity	10,06%	12%	-1,94%
Medicover	7,07%	7,10%	-0,03%
Nordea	9,35%	5,80%	3,55%
Hexagon	9,80%	8,64%	1,16%

Tabell 2: Diskonteringsräntor för utvalda företag

Efter teoretiskt uträknad WACC för företagen i tabellen ovan så kan vi konstatera att Hexagon, Indutrade och Nordea har använt lägre diskonteringsräntor i bokslutet 2020 än vad de teoretiskt borde använt. Hexagon och Indutrade gjorde en nedskrivning av goodwill för år 2020, men om företagen använt en högre diskonteringsränta så är det troligt att den nedskrivningen skulle blivit större. Nordea gjorde ingen nedskrivning av goodwill för 2020, och sänkte även sin använda diskonteringsränta från 2019 med 1,05%. Då Nordeas teoretiska WACC är 3,55% högre än vad företaget använde sig av så är det möjligt att en nedskrivning borde ägt rum. Författarna noterar dock att några av de beräknade diskonteringsräntorna faktiskt understiger de diskonteringsräntor som företagen använt. Det vill sig att i enlighet med teorin så finns det en möjlighet för de företagen att ytterligare sänka sin diskonteringsränta, och därmed undvika eller minska eventuell nedskrivning av goodwill.

5. Empiri och analys

Gemensamt för de företagen där en teoretisk WACC räknats ut är att räntan för lånat kapital är historiskt låg. Att vi lever i ett lågränteläge har därför en påverkan på vilken diskonteringsränta som företagen använder i sina beräkningar. Vid en högre ränta i framtiden så kommer även framtida diskonteringsräntor att behöva höjas. Vilket vidare kan leda till att vi då också får se större nedskrivningar av goodwill. Att vi lever i ett lågränteläge har därför en påverkan på vilken diskonteringsränta som företagen använder i sina beräkningar. Vid en högre ränta i framtiden så kommer även framtida diskonteringsräntor att behöva höjas. Vilket vidare kan leda till att vi då också får se större nedskrivningar av goodwill.

5.9 Diskonteringsränta fördelat branschvis

Den enda branschen som verkligen sticker ut är fastighetsbranschen som har en betydligt lägre genomsnittlig diskonteringsränta än de andra branscherna, vilket tyder på att det finns lägre risk kopplad till fastighetsbranschen. För övrigt ligger den genomsnittliga diskonteringsräntan för resterande branscher relativt nära varandra där teknik och industri ligger något lägre. Totalt har den genomsnittliga diskonteringsräntan höjts med 0,17 procentenheter från år 2019 till 2020. Gauffin och Thörnsten (2010) kom fram till att medianvärdet av diskonteringsräntan 2008 under finanskrisen låg på 11,5%. I den här studie har ett medianvärde beräknats ligga på 9,00% år 2020 och 9,13% 2019. Trots att medianvärdet ligger något lägre år 2020 jämfört med 2019 så är medelvärdet högre. Enligt Gauffin och Thörnsten (2010) borde diskonteringsräntan höjas i osäkra tider då riskpremien stiger. Det har den gjort, det råder dock tvekan om 0,17 procentenheter kan anses vara en signifikant skillnad.

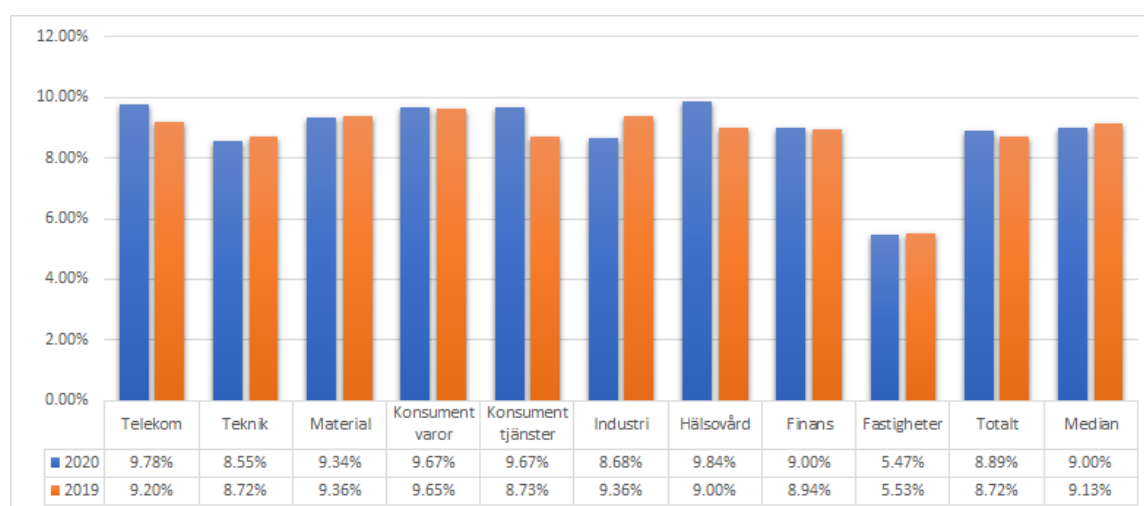

Diagram 9: Genomsnittlig diskonteringsränta före skatt, branschvis

5.10 Kassagenererande enheter fördelat branschvis

De undersökta företagen hade tillsammans genomsnittligt fördelat sin goodwill mellan fyra kassagenererande enheter år 2020 och tre år 2019. Totalt har ingen signifikant förändring av differensen mellan kassagenererande enheter mellan åren kunna utläsas. Det har skett en ökning med 0,73% mellan åren vilket författarna anser vara i stort sett oförändrad.

Industri var den bransch som hade flest kassagenererande enheter som var högre än snittet bägge åren. Industri hade även störst andel goodwill fördelat branschvis. Värt att påpeka är att trots detta så hade industribranschen en lägre nedskrivning av goodwill än telekombranschen vars nedskrivning var 141% högre än industri. Hur företag väljer att allokerat kassagenererande enheter kan påverka nedskrivningsbehovet av goodwill. Vidare har flera studier funnit att det finns ekonomiska incitament för företagsledningen att placera de kassagenererande enheterna på en så hög nivå som möjligt i ett företag eftersom risken för nedskrivning drastiskt minskar (Wines et al. 2007). Dessutom är ytterligare en effekt av att allokerat goodwillen på en högre nivå än vad som är befogat att det leder till minskad transparens (Carlin och Finch, 2008).

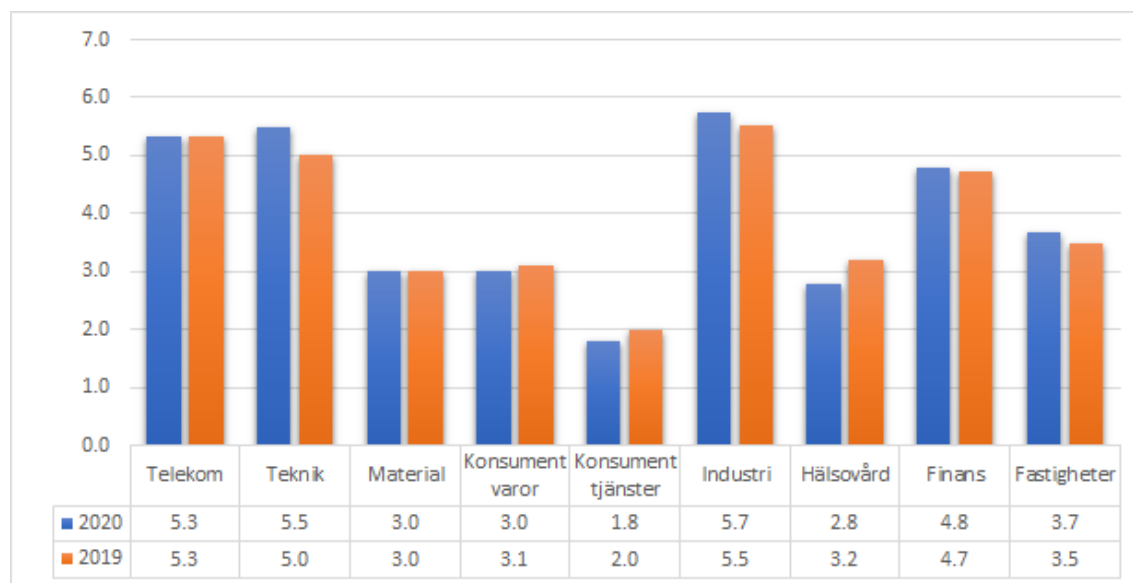

Diagram 10: Genomsnitt av antal kassagenererande enheter, branschvis

Däremot går det att utläsa tydliga trender i antalet kassagenererande enheter som goodwill allokerats till baserat på bransch. En förklaring till det kan vara att åtta av företagen har valt att rapportera hela företaget som en enda kassagenererande enhet. År 2020 hade åtta företag angett endast en kassagenererande enhet och 2019 var antalet lika stor. Carlin och Finch (2008) påpekade i sin tidigare studie om problematiken kring att redovisa företaget som en kassagenererande enhet. När företag väljer att se hela företaget som endast en kassagenererande

5. Empiri och analys

enhet så är mindre lönsamma delar i företagen, med ett lägre återvinningsvärde, kvittningsbara mot delar som består av ett högre återvinningsvärde (Carlin och Finch, 2008). Förklaringen till varför företag väljer att allokera färre kassagenererande enheter än befogat kan vara att det är tidskrävande samt kostsamt att utföra nedskrivningsprövningar. Samt att ju fler kassagenererande enheter som goodwill allokeras till desto högre blir kostnaderna för företaget (Wines et al. 2007). Resultatet blir att nedskrivningar kan undvikas även om det föreligger ett nedskrivningsbehov.

6. Slutsats

I kapitlet presenteras reflektioner kring resultatet av den genomförda analysen. Därefter kommer uppsatsens frågeställningar att besvaras. Avslutningsvis lämnas förslag till vidare forskning inom området.

Covid-19 pandemin slog till under 2020 vilket resulterade i att marknadsförhållandena förändrades och en global lågkonjunktur inleddes. Den här uppsatsen har därmed undersökt företags årsredovisningar från åren 2019 och 2020 för att se om det förändrade konjunkturläget återspeglas i företagens årsredovisningar. Syftet med studien är följaktligen att undersöka om det går att utläsa någon variation i företags nedskrivningar av goodwill år 2019 och 2020, samt undersöka ifall företag agerar annorlunda i sin goodwillnedskrivning samt nedskrivningsprövning i en lågkonjunktur jämfört med högkonjunktur.

Den första frågeställningen uppsatsen avser svara på gäller huruvida storleken på nedskrivningar av goodwill har förändrats mellan åren 2019 och 2020. Studien kom fram till att nedskrivningarna har ökat både i antal och värde mellan åren 2019 och 2020. Dock visar studien på att när storleken på nedskrivningar sätts i perspektiv till storleken på goodwill hos de utvalda företagen föreligger det ingen signifikant skillnad mellan de undersökta åren.

Det kan finnas flera förklarliga skäl till att nedskrivningarna av goodwill inte var så omfattande trots nedgången av konjunkturen. Den första förklaringen kan vara att företag, som inte hade genomfört någon nedskrivning, vid sin nedskrivningsprövning inte såg något nedskrivningsbehov, trots lågkonjunkturen. Ett bra exempel på det här är Evolution Gaming Group, ett spelföretag inom live casino som verkar ha gynnats av pandemin då de både expanderat sin verksamhet och nästan fördubblat sitt resultat under 2020 jämfört med 2019. Den andra förklaringen kan vara att företagen medvetet valt en fördröjning av redovisad nedskrivning. En stor del i nedskrivningsprövningen baserar sig på företagsledningens bedömningar av framtida kassaflöden. Det kan ligga i företagsledningens intresse att ha låga nedskrivningar om de inte tror att pandemin kommer ha några långvariga konsekvenser på företaget utifrån ledningens bedömningar. Resonemanget stöds av tidigare forskning som visar att nedskrivningar oftast sker med tre till fyra års fördröjning efter att goodwillposten har minskat i värde. Om detta även gäller för studiens urval kommer det först vara möjligt att utläsa

6. Slutsats

en markant ökning av nedskrivningar år 2024 på grund av fördröjningseffekterna. Värt att påpeka är att det gäller om lågkonjunkturen fortsätter hålla i sig. Skulle marknaden uppleva en konjunkturförändring kan det här leda till att goodwillvärdet återhämtar sig och de fördröjda nedskrivningarna försenas ytterligare alternativt uteblir.

Stora nedskrivningar i framtiden riskerar att påfresta resultatet och för de företag med hög goodwill i förhållande till eget kapital kan stora nedskrivningar leda till att hela det fria egna kapitalet äts upp. Det kan i sin tur leda till att vi ser företag i framtiden som får problem med sin soliditet. Resultatet tyder på att nedskrivningarnas storlek har förändrats under de undersökta åren. Däremot kan ingen signifikant skillnad utläsas av storleken på nedskrivningarna av goodwillen mellan de utvalda åren. Trots att det har skett en ökning av nedskrivningar går det inte att med säkerhet hänföra det till lågkonjunkturen.

Den andra frågeställningen uppsatsen avser svara på är om det finns några skillnader i företags antaganden som kan förklara den eventuella förändringen av nedskrivning mellan åren 2019 och 2020. Genom att undersöka diskonteringsräntor och kassagenererande enheter i urvalet så får författarna en bättre förståelse till varför företaget gjort en goodwillnedskrivning eller inte. Antalet kassagenererande enheter som företagen använt sig av ansåg författarna inte urskilja sig anmärkningsvärt mellan året 2019 och 2020. Vad som kan bli problematiskt är när ett företag väljer att allokera goodwillposten till endast en kassagenererande enhet högt upp i organisationen. När författarna talar om högt upp i organisationen så är ett exempel när ledningen väljer att allokera förvärvad goodwill till företaget i stort. Det vill säga endast en kassagenererande enhet. Då uppkommer risken att man minskar transparensen och insynen i vad det är som faktiskt bringar det kassaflöde som ska motivera goodwillpostens storlek. Författarna ser efter sin undersökning att endast åtta av företagen i urvalet valt att använda hela företaget som en stor kassagenererande enhet. Vilket vidare är detsamma för både år 2019 och 2020.

Vi kan utläsa ett tydligt exempel i det empiriska materialet som visar på risken, men också transparensen i att fördela förvärvad goodwill till mer specifika kassagenererande enheter. Telia, liksom många andra av företagen i urvalet, har valt att allokera sin goodwill till de länder som verksamheten bedrivs i. Telia gjorde i bokslutet år 2020 en stor nedskrivning av goodwill hänförligt till verksamheten i Finland. Då företagets verksamhet i Finland inte längre bidrog

6. Slutsats

med ett återvinningsvärde som värderades högre än den redovisade goodwillposten. Det kan argumenteras för att Telia möjligtvis hade kunnat undgå en sådan nedskrivning om företaget i stället valt att fördela goodwillposten på hela verksamheten.

Gauffin & Thörnsten (2010) menar att diskonteringsräntan bör höjas i osäkra tider till följd av högre riskpremie, trots det så har den genomsnittliga diskonteringsräntan bara ökat med 0,17 procentenheter från år 2019 till år 2020. Sju av fjorton företag som har genomfört en nedskrivning av goodwill 2020 använde samma eller lägre diskonteringsränta som 2019. Det kan indikera på att nedskrivningsprövningar baseras allt för mycket på företags bedömningar och antaganden. Det resulterar i att subjektiviteten ökar och möjliggör för företagen att bli mer incitamentsdrivna. En högre diskonteringsränta ökar nedskrivningsbehovet, men det empiriska materialet visar att företag undviker att höja diskonteringsräntan. En möjlig förklaring till att företagen fortsatt använder relativt låga diskonteringsräntor är rådande ränteläge. På marknaden idag så talas det om nollränta då många centralbanker använt eller använder minusräntor som referensränta. Ur det empiriska materialet kunde författarna utläsa att majoriteten av företagen använde marknadsräntor på sitt lånade kapital som understeg en procent. Vilket är historiskt låga räntenivåer. Om räntan i framtiden skulle höjas så kommer företagens avkastningskrav att behöva estimeras upp. Det vill säga att framtida diskonteringsräntor kommer att stiga vilket kan få effekten att goodwill kommer behöva skrivas ner.

Det kan diskuteras till vilken grad Covid-19 pandemin har påverkat Large Cap företagen på Stockholmsbörsen. Efter en genomgång av det empiriska materialet så ser författarna att företag som Evolution Gaming exempelvis ökade årets resultat med 90% under år 2020, och kan därför anses ha gynnats av pandemin. Samtidigt så ser författarna att det totala resultatet bland Large Cap företagen minskade med 20% efter pandemiåret 2020. Det kan vidare argumenteras för och emot ett återfört linjärt avskrivningssystem kontra dagens nedskrivningsprövning av goodwill. Det författarna kan konstatera är att det alltid finns vinnare och förlorare i kriser, och ett linjärt avskrivningssystem kan bidra till att den distinktionen suddas ut. Samtidigt så öppnar dagens standard för nedskrivningsprövning upp för en hög grad av subjektiva argumentationer. Författarna ser att goodwillposten hos företagen kontinuerligt har ökat, och ligger även efter undersökningsåret 2020 på väldigt höga nivåer. Vilket vidare riskerar att skapa en situation där företagen i framtiden inte kommer klara av att hantera en större nedskrivning av goodwill.

6.1 Förslag till vidare forskning

Författarna har skrivit studien ungefär ett år in i den fortsatt pågående Covid-19 pandemin. Det insamlade materialet i studien behandlar därför den kortsiktiga effekten som pandemin har haft på nedskrivningen av goodwill. När länder börjar vaccinera sin befolkning och återgå till ett liv efter pandemin, så kan det därför vara intressant att ta fram en liknande studie om några år. Om 3 till 5 år så finns det en möjlighet att undersöka dem mer långsiktiga effekterna av pandemin. För att vidare eventuellt komma fram till om det kan finnas en fördröjning i nedskrivningen av goodwill några år efter att kassaflödet har minskat. Det kan vara intressant att genomföra en kvalitativ studie med ett urval av företag som har samma ledning som under Covid-19 pandemin. Genom att genomföra intervjuer med personerna i ledande befattningar så finns det möjlighet att få en mer subjektiv förklaring till ett visst agerande. Frågan, om det fanns ett medvetet agerande från företagsledningen att avvakta med en nedskrivning av goodwill till åren efter pandemin, kan då eventuellt besvaras.

Källförteckning

Andersson, C., & Andersson, T. (2010). Har de senaste årens konjunkturförändringar påverkat företagens antaganden vid nedskrivningsprövning av goodwill? Göteborgs universitet Handelshögskolan, Tillgänglig Online:

https://gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/22702/1/gupea_2077_22702_1.pdf [Hämtad 5 april 2021]

Andersson, I., & Karlsson, O. (2017). Temaintroduktion - Utvärdering, forskning och politi, *Studies in educational policy and educational philosophy*, vol. 2003, nr. 1, ss. 1–7.

Tillgänglig online: <https://doi.org/10.1080/16522729.2003.11803858> [Hämtad 4 maj 2021]

Avanza Bank Holding AB. (2021). SIX Return Index, Tillgänglig Online:

<https://www.avanza.se/index/om-indexet.html/155601/six-return-index> [Hämtad 21 maj 2021]

Bepari, M. K., Rahman, S. F., & Mollik, A. T. (2014). Firms' compliance with the disclosure requirements of IFRS for goodwill impairment testing Effect of the global financial crisis and other firm characteristics, *Journal of Accounting & Organizational Change*, vol. 10, nr. 1, ss. 116 – 149, Tillgänglig Online: <https://www-emerald-com.ludwig.lub.lu.se/insight/content/doi/10.1108/JAOC-02-2011-0008/full/html> [Hämtad 5 april 2021]

Bryman, Alan. & Bell, Emma. (2017). Företagsekonomiska Forskningsmetoder, Uppl. 3, Stockholm: Liber.

Carlin, T., & Finch. N. (2008). Discount Rates in Disarray: Evidence on Flawed Goodwill Impairment Testing. *Australian Accounting Review*, Tillgänglig Online: <https://onlinelibrary-wiley-com.ludwig.lub.lu.se/doi/full/10.1111/j.1835-2561.2009.00069.x> [Hämtad 12 maj 2021]

Deegan, C., & Unerman, J. (2011). Financial Accounting Theory European Edition, UK: McGraw-Hill

DiMaggio, P., & Powell, W. (1983). The iron cage revisited: Institutional isomorphism and collective rationality in organizational fields, *American Sociological Association*, vol. 48, nr. 2, ss. 147-160. Tillgänglig online: <https://doi-org.ludwig.lub.lu.se/10.2307/2095101> [Hämtad 5 april 2021]

Ekonomifakta. (2020). Högkonjunktur eller lågkonjunktur? Tillgänglig Online:

<https://www.ekonomifakta.se/Fakta/Ekonomi/Tillvaxt/hogkonjunktur-eller-lagkonjunktur/?graph=/20244/1/all/> [Hämtad 28 april 2021]

FAR. 2020. IFRS-volymen. (2020). Stockholm: FAR AB.

Financial Accounting Standards Board (FASB) Organisation. (2001). Statement of Financial Accounting Standards No. 142, Goodwill and Other Intangible Assets, Tillgänglig Online:

https://www.fasb.org/jsp/FASB/Document_C/DocumentPage?cid=1218220124961&acceptedDisclaimer=true [Hämtad 15 maj 2021]

Fregert, Klas. & Jonung, Lars. 2018. Makroekonomi: Teori, Politik och Institutioner, Uppl. 5, Lund: Studentlitteratur.

Gauffin, B., & Thörnsten, A. (2010). Nedskrivning av goodwill - få nedskrivningar 2008 som följd av finanskrisen, *Balans*, nr. 1 ss. 38-42.

Gauffin, B., & Nilsson, S-E. (2021). Rörelseförvärv enligt IFRS 3, Femtonde året - IASB äntligen ute på banan med sin diskussionsrapport, *Tidningen Balans*, nr. 2, Tillgänglig online:

<https://www.tidningenbalans.se/wp-content/uploads/2021/03/R%C3%B6relsef%C3%B6rv%C3%A4rv-enligt-IFRS-3-femtonde-%C3%A5ret-%E2%80%93-IASB-%C3%A4ntligen-ute-p%C3%A5-banan-med-sin-diskussionsrapport.pdf> Hämtad 12 april 2021]

Glaum, M., Schmidt, P., Street, D., & Vogel, S. (2013). Compliance with IFRS 3 - and IAS 36-required disclosures across 17 European countries: company- and country-

level determinants, *Accounting and Business Research*, vol. 43, nr. 3, ss.163-204, Tillgänglig

Online: <https://www-tandfonline-com.ludwig.lub.lu.se/doi/pdf/10.1080/00014788.2012.711131> [Hämtad 5 april 2021]

Giuliani, M. and Brännström, D. (2011), "Defining goodwill: a practice perspective", *Journal of Financial Reporting and Accounting*, vol. 9, nr. 2, ss. 161-

175, Tillgänglig online: <https://doiorg.ludwig.lub.lu.se/10.1108/19852511111173112> [Hämtad 1 april 2021]

- Gort, M. (1969). An economic disturbance theory of mergers, *Quarterly Journal of Economics*, vol. 83, nr. 4, ss. 624-642, Tillgänglig Online: <https://eds-b-ebshost-com.ludwig.lub.lu.se/eds/pdfviewer/pdfviewer?vid=12&sid=3cda104c-5353-4e65-a501-04834dfc8aed%40pdc-v-sessmgr03> [Hämtad 5 april 2021]
- Green, J. C., & Caracelli, V. J. (1997). *Advances in Mixed-Method Evaluation: The Challenges and Benefits of Integrating Diverse Paradigms*, San Francisco: Jossey-Bass Publishers.
- Hayn, C., & Hugh, P. (2006). Leading Indicators of Goodwill Impairment, *Journal of Accounting, Auditing & Finance*, vol. 21, nr. 3, ss. 223-265, Tillgänglig Online: <https://eds-b-ebshost-com.ludwig.lub.lu.se/eds/pdfviewer/pdfviewer?vid=26&sid=3cda104c-5353-4e65-a501-04834dfc8aed%40pdc-v-sessmgr03> [Hämtad 12 maj 2021]
- Hember, Mattias och Beisland, Leif-Atle, (2014). "Changes in the value relevance of goodwill accounting following the adoption of IFRS 3", *Journal of international accounting, auditing and taxation*, vol. 23, nr. 2, ss. 59-73, Tillgänglig online: <https://doi.org/10.1016/j.intaccudtax.2014.07.002> [Hämtad 9 april 2021]
- International Financial Reporting Standards (IFRS) Organisation. (2021). About the International Accounting Standards Board (Board), Tillgänglig Online: <https://www.ifrs.org/groups/international-accounting-standards-board> [Hämtad 9 april 2021].
- Johnson, L. T., & Petrone, K. R. (1998). Is Goodwill an Asset?, *Accounting Horizons*, vol. 12, nr. 3, ss. 293–303, Tillgänglig online: <https://eds-b-ebshost-com.ludwig.lub.lu.se/eds/pdfviewer/pdfviewer?vid=1&sid=4037381a-0a45-4d30-b328-0f623ddf57ad%40sessionmgr102> [Hämtad 1 april 2021]
- Klimczak, K, Dynel, M, Pikos, A. (2016). "Goodwill impairment test disclosures under uncertainty", *Accounting & Management Information Systems*, vol. 15, nr. 4, ss. 639-660. Tillgänglig online: <http://ludwig.lub.lu.se/login?url=https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=bth&AN=120750527&site=eds-live&scope=site> [Hämtad 30 mars 2021]
- Konjunkturinstitutet. (2020). Synnerligen djup lågkonjunktur i spåren av covid-19. Tillgänglig online: <https://www.konj.se/publikationer/konjunkturlaget/konjunkturlaget/2020-04-01-synnerligen-djup-lagkonjunktur-i-sparen-av-covid-19.html> [Hämtad 28 maj 2021]

Källförteckning

Marton, J., Lundqvist, P., & Pettersson, A. K. (2020). IFRS - I teori och praktik, Uppl. 6, Stockholm: Sanoma Utbildning.

Nordnet Bank AB. (2018a). Därför ska du förvänta dig extrem avkastning! Tillgänglig Online: https://www.nordnet.se/blogg/normalfordelning/?fbclid=IwAR1GAedzw8sefMx1_mB_nrJWlyUWFFkKMfTFyYqsdrCavgQSH_KusFhNUY [Hämtad 21 maj 2021]

Nordnet Bank AB. (2018b). Large cap, mid cap, small cap. Vad är skillnaden? Tillgänglig Online: <https://www.nordnet.se/blogg/large-cap-mid-cap-small-cap-vad-ar-skillnaden/> [Hämtad 27 maj 2021]

Smith, D., Brännström, D., & Jansson, A. (2015). Redovisningens språk, Uppl. 4, Lund: Studentlitteratur.

Sutthachai, S., & Cooke, T. (2009). An analysis of Thai financial reporting practices and the impact of the 1997 economic crisis, *Abacus*, vol. 45 nr. 4, ss. 493-517, Tillgänglig Online: <https://eds-b-ebsohost-com.ludwig.lub.lu.se/eds/pdfviewer/pdfviewer?vid=33&sid=3cda104c-5353-4e65-a501-04834dfc8aed%40pdc-v-sessmgr03> [Hämtad 5 april 2021]

Statistiska centralbyrån. (2021). *Sveriges ekonomi*, Tillgänglig online: https://www.scb.se/contentassets/25bfae171f9a45caaac54abc73389a83/nr0001_2021m03_tia28ti2104.pdf [Hämtad 12 april 2021]

Wines, G., Dagwell, R., & Windsor, C. (2007). Implications of the IFRS goodwill accounting treatment, *Managerial auditing journal*, vol. 22, nr. 9, ss. 862-880, Tillgänglig online: <https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/02686900710829381/full/pdf?title=implications-of-the-ifrs-goodwill-accounting-treatment> [Hämtad 10 maj 2021]

Bilagor

Urval företag

Företagsnamn		
AAK AB	Essity Aktiebolag	Nordnet AB
ABB Norden Holding AB	Evolution Gaming Group AB	Peab AB
Aktiebolaget Electrolux	Getinge AB	Ratos AB
Aktiebolaget SKF	H & M Hennes & Mauritz AB	Resurs Holding AB
Aktiebolaget Volvo	Hexagon Aktiebolag	SAAB Aktiebolag
Alfa Laval AB	HEXPOL AB	Samhällsbyggnadsbolaget i Norden AB
Arjo AB	Husqvarna Aktiebolag	Sandvik Aktiebolag
ASSA ABLOY AB	ICA Gruppen Aktiebolag	Securitas AB
Atlas Copco Aktiebolag	Indutrade Aktiebolag	Skandinaviska Enskilda Banken AB
Atrium Ljungberg AB	Intrum AB	Skanska AB
Avanza Bank Holding AB	Investmentaktiebolaget Latour	SSAB AB
Axfood AB	Investor Aktiebolag	Svenska Cellulosa Aktiebolaget SCA
Beijer Ref AB	JM AB	Svenska Handelsbanken AB
Betsson AB	Klövern AB	SWECO AB
BHG Group AB	L E Lundbergföretagen	Swedbank AB
BillerudKorsnäs Aktiebolag	Lifco AB	Swedish Match AB
Boliden AB	Loomis AB	Swedish Orphan Biovitrum AB
Bravida Holding AB	Lundin Energy AB	Tele2 AB
Bure Equity AB	Medicover AB	Telefonaktiebolaget L M Ericsson
Castellum Aktiebolag	Mycronic AB	Telia Company AB
Catena AB	NCC Aktiebolag	Thule Group AB
Dometic Group AB	NIBE Industrier AB	Tieto Sweden Professional Services Aktiebolag
Electrolux Professional AB	Nobia AB	Trelleborg Aktiebolag
Epiroc Aktiebolag	Nolato Aktiebolag	Vitrolife AB
EQT AB	Nordea Bank AB	ÅF Pöyry AB
	Nordic Entertainment Group	

Data vid beräkning av WACC

Företagsnamn	Börsvärde kr (E)	Skuld kr (D)	R_d	r_e	R_f	β	R_m	CAPM (r_e)
Peab	26 500 000 000	11 992 000 000	1,1%	9,52%	0,41%	1,2	8%	9,518%
Atlas Copco	497 000 000 000	24 646 000 000	0,90%	9,12%	0,41%	1,147	8%	9,116%
Investor	458 345 000 000	86 485 000 000	0,93%	8,11%	0,41%	1,015	8%	8,114%
Indutrade	64 069 000 000	5 236 000 000	0,93%	10,94%	0,41%	1,388	8%	10,945%
Bure Equity	21 770 000 000	91 300 000	0,93%	10,09%	0,41%	1,276	8%	10,095%
Medicover	24 700 000 000	6 297 527 500	0,90%	8,64%	0,41%	1,084	8%	8,638%
Nordea	271 012 500 000	24 019 737 500	0%	10,18%	0,41%	1,287	8%	10,178%
Hexagon	263 780 200 000	27 836 998 750	0,80%	10,75%	0,41%	1,36	8%	10,748%

Poster från årsredovisningar och nyckeltal

Nedskrivning av total goodwill per bransch 2020

Bransch	Nedskrivning (tkr)	Fördelning
Telekom	7 835 000	65,52%
Teknik	85 319	0,71%
Material	-	0,00%
Konsumentvaror	-	0,00%
Konsumenttjänster	187 000	1,56%
Industri	3 244 655	27,13%
Hälsovård	-	0,00%
Finans	158 400	1,32%
Fastigheter	-	0,00%

Nedskrivning av total goodwill per bransch 2019

Bransch	Nedskrivning (tkr)	Fördelning
Telekom	465 000	5,67%
Teknik	-	0,00%
Material	-	0,00%
Konsumentvaror	367 000	4,47%
Konsumenttjänster	-	0,00%
Industri	2 889 000	35,21%
Hälsovård	-	0,00%
Finans	4 300 000	52,40%
Fastigheter	185 000	2,25%

Förhållande mellan goodwill och eget kapital per bransch 2020

Bransch	Goodwill (tkr)	Eget kapital (tkr)	G/EK
Telekom	127 909 000	180 764 000	70,76%
Teknik	77 088 000	75 893 538	101,57%
Material	40 827 000	200 202 000	20,39%
Konsumentvaror	87 618 000	209 922 000	41,74%
Konsumenttjänster	30 204 210	42 817 834	70,54%
Industri	358 380 351	731 071 511	49,02%
Hälsovård	31 767 084	53 369 370	59,52%
Finans	146 755 119	1 496 206 270	9,81%
Fastigheter	8 976 000	214 305 000	4,19%

Förhållande mellan goodwill och eget kapital per bransch 2019

Bransch	Goodwill (tkr)	Eget kapital (tkr)	G/EK
Telekom	136 640 000	208 411 000	65,56%
Teknik	77 008 315	71 053 861	108,38%
Material	45 220 000	199 471 000	22,67%
Konsumentvaror	93 097 000	217 339 000	42,83%
Konsumenttjänster	11 301 230	16 181 520	59,84%
Industri	367 458 226	708 566 333	51,86%
Hälsovård	34 252 799	48 449 837	70,70%
Finans	149 031 733	1 386 005 893	10,75%
Fastigheter	9 440 000	124 463 000	7,58%

Förhållande mellan goodwill och årets resultat f.skatt 2020

Bransch	Goodwill (tkr)	Årets resultat f.skatt (tkr)	G/R
Telekom	127 909 000	17 432 000	733,76%
Teknik	77 088 000	9 372 014	822,53%
Material	40 827 000	12 464 000	327,56%
Konsumentvaror	87 618 000	49 226 000	177,99%
Konsumenttjänster	30 204 210	10 487 254	288,01%
Industri	358 380 351	145 336 006	246,59%
Hälsovård	31 767 084	2 769 314	1147,11%
Finans	146 755 119	174 931 434	83,89%
Fastigheter	8 976 000	34 181 000	26,26%

Förhållande mellan goodwill och årets resultat f.skatt 2019

Bransch	Goodwill (tkr)	Årets resultat f.skatt (tkr)	G/R
Telekom	136 640 000	26 881 000	508,31%
Teknik	77 008 315	10 600 542	726,46%
Material	45 220 000	32 352 000	139,77%
Konsumentvaror	93 097 000	55 792 385	166,86%
Konsumenttjänster	11 301 230	5 838 119	193,58%
Industri	367 458 226	117 640 540	206,85%
Hälsovård	34 252 799	8 549 108	400,66%
Finans	149 031 733	240 656 925	61,93%
Fastigheter	9 440 000	11 865 800	79,56%

Goodwill fördelat branschvis 2020

Bransch	Goodwill (tkr)	Fördelning
Telekom	127 909 000	14,05%
Teknik	77 088 000	8,47%
Material	40 827 000	4,48%
Konsumentvaror	87 618 000	9,62%
Konsumenttjänster	30 204 210	3,32%
Industri	358 380 351	39,36%
Hälsovård	31 767 084	3,49%
Finans	146 755 119	16,12%
Fastigheter	8 976 000	0,99%

Goodwill fördelat branschvis 2019

Bransch	Goodwill (tkr)	Fördelning
Telekom	136 640 000	14,78%
Teknik	77 008 315	8,33%
Material	45 220 000	4,89%
Konsumentvaror	93 097 000	10,07%
Konsumenttjänster	11 301 230	1,22%
Industri	367 458 226	39,74%
Hälsovård	34 252 799	3,70%
Finans	149 031 733	16,12%
Fastigheter	9 440 000	1,02%